

#4 DECEMBER 2021

# OPLINIE

**AFMP**  
LEDENMAGAZINE



**NEE  
BLIJFT NEE**  
Defensie-cao 2021



**VEELBEWOGEN  
JAAR**  
AFMP blikt terug op 2021

**MILITAIREN  
ONDERSCHATTEN**  
impact van vervolging



**AFMP-APP**  
VOLOP  
INFORMATIE IN  
THE POCKET!

AFMP-VOORZITTER  
TON VAN DEN BERG:

**‘DEFENSIE IS EEN  
VERWAARLOOSDE  
ORGANISATIE’**

# HOE MOEILIK KAN HET ZIJN?

**DAT DACHT IK** de afgelopen weken toch wel een aantal keren als het om Defensie ging. Allereerst was er het begrotingsdebat voor Defensie. Hét moment voor zowel coalitie als oppositie om kenbaar te maken hoe zij tegen Defensie aankijken. Het debat was vanaf de start al een beetje vreemd. De partijen van de huidige coalitie, die aan het formeren zijn, deden het voorkomen alsof het allemaal niet echt uitmaakte wat er in het debat werd gezegd. Het echte gesprek vond plaats aan de formatietafel en de begroting van Defensie zou toch anders worden dan de begroting waarover werd gedebatteerd. Tijdens het debat is veel gesproken over het defensiepersoneel. Terecht uiteraard, want zonder goed gemotiveerd en opgeleid personeel is Defensie nergens. Ook het uitblijven van een rechtvaardig arbeidsvoorwaardenresultaat kwam uitgebreid ter sprake.

Het is daarom bizar om te moeten concluderen dat er na uren debatteren geen enkele euro voor het personeel is bijgekomen. Niks, noppes, nada! Het is niet verwonderlijk dat een groot deel van jullie het vertrouwen in de politiek al lange tijd kwijt is.

Ook binnen Defensie zijn er momenten dat je alleen maar hoofdschuddend kunt toekijken. Al jarenlang zijn er grote problemen rond de uitvoering van de feestdagencompensatie (FDC) voor burgermedewerkers. Deze compensatie komt er op neer dat je als burgermedewerker van Defensie kunt genieten van extra verlof, als je hebt gewerkt op een erkende feest- of gedenkdag. Meestal werken eenheden volgens een vastgesteld werkrooster en hierdoor is vóór de start van het kalenderjaar al duidelijk wie op welke feestdagen moet werken.

Zo was in maart 2020 bij DBBO de toekenning van de FDC over de dagen dat burgermedewerkers tijdens kerst 2019 hadden gewerkt nog steeds niet verwerkt. Defensie constateerde eerder zelf ook al dat het niet bepaald lekker gaat met de FDC. Via een P&O-flash vernamen we dat Defensie op 1 april wilde overstappen van een handmatige toekenning naar een automatische toekenning van de FDC via een roostermanagementtool (RMT) voor alle burgermedewerkers die volgens een continu-ploegenrooster werken. Hierover was echter geen overeenstemming met de



bonden bereikt en de HDP hield geen rekening met de daadwerkelijk gewerkte uren. Na lang aandringen werd het voornemen ingetrokken. Uiteindelijk duurde het ook nog eens even voordat de regeling goed werd uitgevoerd. Daarom hebben wij onze leden moeten bijstaan, zodat zij alsnog kregen waar zij recht op hadden.

Zowel Defensie zelf als jullie als defensiemedewerkers krijgen dus niet waarop jullie recht hebben. Nationaal en internationaal moet Defensie iedere dag op haar tenen lopen om aan haar verplichtingen te kunnen blijven voldoen. De politiek laat Defensie echter ondergefinancierd en ongeïnteresseerd links liggen.

Meestal pas na uitgebreide interventie en bijstand van onze kant kunnen jullie je recht halen. Natuurlijk helpen wij jullie graag, maar het is eigenlijk te schandalig voor woorden dat er zoveel druk van de AFMP nodig is om daadwerkelijke verbeteringen voor jou als militair of burger te realiseren. Hoe moeilijk kan het zijn?

Voordat ik het vergeet tenslotte: ik wens je fijne feestdagen en een gelukkig, gezond en veilig 2022!

**Ton van den Berg**  
Voorzitter AFMP



**06 ENQUÊTE: LEDEN ZEGGEN MASSAAL NEE TEGEN CAO 2021**

→ Tijdens het SOD van 2 december lieten onze onderhandelaars namens de ACOP aan de minister weten dat ons eerder uitgesproken NEE tegen datgene wat de werkgever wil bieden voor een cao voor 2021 een NEE blijft. Dat is namelijk de uitkomst van de enquête die de AFMP, MARVER en FNV Overheid hielden. Ongeveer 75% van jullie sluit zich aan bij ons eerdere NEE.



**08**

**'DEFENSIE HEEFT ONVOLDOENDE OOG VOOR INDIVIDUELE KANSEN EN TALENTEN'**

→ In een uitgebreid interview geeft AFMP-voorzitter Ton van den Berg zijn mening over de huidige staat van Defensie. "Deze is onvoldoende slagvaardig en er is onvoldoende oog voor individuele kansen en talenten," benadrukt Ton in dit interview. "Als je ziet hoe ze met het personeel omgaan. Er is veel te weinig oog voor de belangen van het personeel."

**12**

**VAN PA-BIJEENKOMSTEN TOT ONZE LEDENRAADLEGING**

→ Ook in dit veelbewogen jaar waren de inspanningen van de AFMP voor de belangen van jou en je collega's onverminderd groot. Om jou een indruk te geven van die inspanningen, hebben we overzichtelijk op een rij gezet wat wij voor alle leden konden betekenen. Van onze PA-bijeenkomsten tot tot onze cao-ledenraadpleging.



**17**



**'JONGERE COLLEGA'S ZIJN ZICH MINDER BEWUST VAN IMPACT VAN VERVOLGING'**

→ "Het is schrijnend om te zien dat vooral bij jongere collega's het bewustzijn over de impact van strafrechtelijke vervolging minder aanwezig is. Je ziet dat het onder jongeren in de burgermaatschappij bijvoorbeeld heel normaal is om eens een pilletje te gebruiken. Bij Defensie betekent dit echter genadeloos en onmiddellijk ontslag," zegt Themis van Helvoort, advocaat van Quest Advocaten in een duo-interview met haar collega Dennis Coppens.

**EN VERDER**

- 02** Blog Ton van den Berg
- 04** Bondig - Werk en inkomen
- 20** Steun van stichting GMF en Fonds 1815
- 24** Bondig - Vereniging
- 28** Kerstpuzzel
- 30** Defensie in de media
- 32** Contact met AFMP
- 34** FNV-ledenvoordeel
- 36** Lid in beeld: Arjan Roos





# GEEN RUIMTE VOOR EIGEN INTERPRETATIE FLO

→ De AFMP heeft het sterke vermoeden dat Defensie, en specifiek de DBBO, de bestaande bedrijfsvoeringsproblemen versneld probeert op te lossen door de rechtspositie van burgerpersoneel naar eigen inzicht te interpreteren. Dit kan niet door de beugel. Tot deze overtuiging zijn we onder meer gekomen na een recente FLO-sessie met leden die actief zijn bij de DBBO of al met FLO zijn. Zo worden diverse burgermedewerkers met verplichte FLO bedreigd. Er kan echter geen sprake zijn van een verplichting. Wij gaan snel in gesprek met Defensie om een einde te maken aan de eigen interpretaties, die hun rechten schaden.

Gespreksonderwerp tijdens de genoemde FLO-sessie waren de toepassing en de effecten van de overgangsregeling functioneel leeftijdsontslag, zoals die zijn opgenomen in het BARD. Uit de een kleine anderhalf uur durende sessie vloeiden diverse bezwaren en vragen voort, die we in dit artikel de revue laten passeren. Tijdens deze sessie deelde de AFMP ook duidelijke standpunten, die we in de toekomst gaan bespreken met de werkgever.

## **DRIE GROEPEN**

Op basis van de genoemde overgangsregeling, die is vastgelegd in artikel 171a van het BARD, kun je drie groepen identificeren. Er is een groep die valt onder het eerste lid en die de leeftijd van 55 jaar bereikt in 2022 én een groep die valt onder het tweede lid en die tot in 2022 60 jaar wordt. De derde groep valt onder het zesde lid en bestaat uit de in het eerste en tweede lid genoemde ambtenaren die 55 of 60 jaar worden in 2023 of later. Voor de drie groepen geldt de voorwaarde dat zij op 1 januari 2006 moeten zijn geplaatst op een in artikel 171a vernoemde functie.

## **EÉN UITVOERINGSVORM**

De bestaande AFMP-leden die actief zijn bij de DBBO zijn terug te vinden in het tweede lid als het geüniformeerd burgerpersoneel van het Marine Bewakingskorps. Voor hen geldt sinds 2020 de FLO-leeftijd van 62 jaar en een gelijke uitvoering van de FLO-uitkering. De uitkering is geregeld in het Besluit uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag burgerlijke ambtenaren defensie. Dit besluit heeft sinds 1 januari 2018 twee uitvoeringsvormen. Het verschil

in uitvoering is er gekomen naar aanleiding van het politieke besluit om de AOW-leeftijd fasegewijs op te hogen naar 67 jaar. Concreet is de uitvoeringswijze gekoppeld aan de leeftijd op het moment dat het FLO ingaat. Voordat de leeftijd van 60 jaar is bereikt of vanaf 60 jaar en later. 2021 is het laatste jaar waarin een FLO-gerechtigde vóór het bereiken van de 60-jarige leeftijd met FLO gaat. Daarom is er vanaf 2022 nog slechts één uitvoeringsvorm.

## **ONJUISTE AANNAME**

Met enige regelmaat wilden leden van ons weten wat de werkelijke gevolgen zijn voor de hoogte van hun pensioen. Deze vraag werd getriggerd door een aanname in een door kartrekkers van de DBBO verstuurd brief van ongenoegen dat er honderdduizenden euro's van het ouderdomspensioen (OP) in het FLO gaan zitten. Deze aanname kan de AFMP met voorbeelden ontkrachten. Op basis van de grote hoeveelheid informatie die wij ontvingen van leden die al met FLO zijn of die binnenkort met FLO gaan, kunnen wij met zekerheid concluderen dat deze aanname niet juist is.



## TIENDUIZENDEN EURO'S

De werkelijke invloed op het individueel opgebouwde OP verschilt per persoon. De inbreng vanuit het OP zal eerder enkele tienduizenden euro's zijn. Eigenlijk is het aan het ABP en Defensie om antwoord te geven op de vraag hoeveel ouderdomspensioen er (straks) in de FLO-uitkering gaat zitten. Na gesprekken met onze eigen contacten en berichten van de deelnemers aan de FLO-sessie van de AFMP werd ons duidelijk dat achter de schermen wordt gewerkt aan een vorm van tekst en uitleg waaraan al lang veel behoefte bestaat. Wij vinden het belangrijk dat leden op een aanvaardbaar vroeg moment inzicht krijgen in de waarschijnlijk toe te kennen hoogte en opbouw van de FLO-uitkering en wat dit waarschijnlijk betekent voor de pensioenhoogte op het moment van pensionering. De AFMP zal hiervoor aandacht blijven vragen bij zowel ABP als Defensie en uiteraard goed controleren of de berekeningen kloppen.

## GEEN VERPLICHTING

Voorheen kreeg de AFMP nog wel eens de vraag van leden of zij 'straks wel met FLO kunnen'. Tegenwoordig komt het echter ook voor dat zij zich afvragen of het verplicht is om met FLO te gaan. Volgens de AFMP kan er geen sprake zijn van een verplichting. Zeker wanneer iemand medisch gezien nog in staat is de functie te vervullen, is de AFMP van oordeel dat een verplicht leeftijdsontslag niet aan de orde kan zijn. Mogelijk probeert Defensie, en in dit geval specifiek de DBBO, de bestaande bedrijfsvoeringproblemen versneld uit de wereld te helpen door de rechtspositie van burgerpersoneel naar eigen inzicht te interpreteren.

## JURIDISCHE BIJSTAND

Hetzelfde zien we gebeuren bij personeel dat rechtmatig gebruik wil maken van het verbod op nachtdiensten bij het bereiken van de leeftijd van 55 jaar en de bezetting van 24/7- en 16/7-functies. Als de bedrijfsvoering knelt, volgen de eigen interpretatie en de toepassing van de rechtspositie. Dit kan niet door de beugel en bestrijden we waar nodig. Daarom bieden we juridische bijstand aan AFMP-leden die met gedwongen FLO worden bedreigd. Wij vechten zo'n besluit aan. Wij gaan dus snel praten met Defensie om een einde te maken aan de eigen interpretaties en de negatieve gevolgen daarvan. ■

## DSW-MDK NIEUWE UITVOERDER VAN SZVK

→ DSW-MDK is vanaf 1 januari 2022 de nieuwe uitvoerder voor de ziektekostenverzekering van Stichting Ziektekosten Verzekering Krijgsmacht (SZVK). Aan jouw ziektekostenverzekering verandert niets en je hoeft dan ook geen actie te ondernemen.

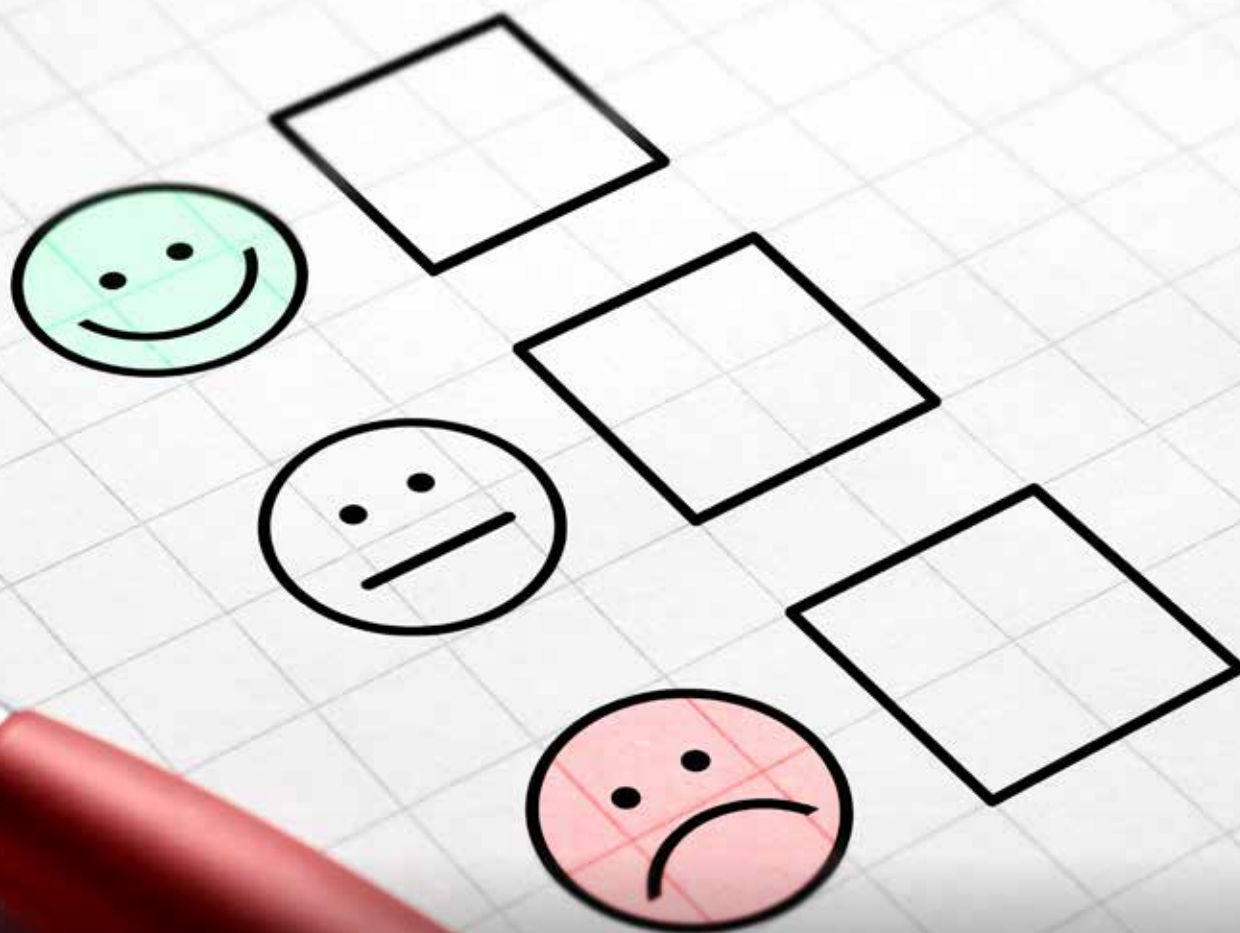
Nieuw per 1 januari zijn de online diensten met de MijnSZVK-omgeving en de SZVK-app. Verder is er een klantenservice, die op werkdagen bereikbaar is van 8.00 tot 17.00 uur op telefoonnummer: 088-0270700. Voor spoedgevallen in het buitenland en planbare medisch specialistische zorg daar kun je bellen met: 088-0270750. De alarmcentrale SOS International is 24 uur per dag bereikbaar. Nieuw vanaf volgend jaar is verder de verandering van het verzekerdennummer.

## ZELF REGELEN

Via MijnSZVK en met de SZVK-app kun je alles rond jouw ziektekostenverzekering eenvoudig zelf regelen. Zo kun je een declaratie indienen of jouw gegevens raadplegen. Je kunt ook betalingen doen via iDeal of de status van een betaling inzien. Dankzij de app heb je altijd een digitale versie van jouw verzekeringspas bij de hand. MijnSZVK en de SZVK-app kun je vanaf 1 januari 2022 benaderen en gebruiken. Je kunt met DigiD inloggen op MijnSZVK. Zo weet je zeker dat je veilig inlogt en hoef je geen apart account aan te maken.

## VRAGEN

Als je vragen hebt over jouw ziektekostenverzekering, dan kun je de meest gestelde vragen en bijbehorende antwoorden bekijken op [www.szvk.nl](http://www.szvk.nl). Staat het antwoord op jouw vraag er niet tussen? Dan kun je vanaf 1 januari 2022 op werkdagen bellen met het nieuwe telefoonnummer: 088-0270700. Zit je met vragen over de veranderingen bij Zorgzaam vanaf 1 januari 2022? Lees dan de Q&A hierover op onze website via [www.afmp.nl/actueel/nieuws-and-blogs/alle-antwoorden-op-jouw-zorgzaam-vragen/](http://www.afmp.nl/actueel/nieuws-and-blogs/alle-antwoorden-op-jouw-zorgzaam-vragen/). ■



Leden spreken zich massaal uit tegen defensie-cao 2021

# NEE BLIJFT NEE

Tijdens het Sectoroverleg Defensie (SOD) van 2 december 2021 hebben onze onderhandelaars namens de ACOP aan de minister laten weten dat ons eerder uitgesproken NEE tegen datgene wat de werkgever wil bieden voor een cao voor 2021 een NEE blijft. Dat is namelijk de uitkomst van de achterbanraadpleging die de MARVER, AFMP en FNV Overheid hielden. Samen vormen deze bonden de ACOP binnen de sector Defensie. In onze cao-enquête spraken jullie je massaal uit tegen de defensie-cao 2021. Omdat ook de andere centrales een breed gedragen NEE als antwoord namens hun leden gaven, komt er voorlopig geen cao voor dit jaar.



**O**p 14 oktober vertelden de onderhandelaars van de ACOP al aan de werkgever dat het geld dat het kabinet en de minister beschikbaar stelden voor een cao voor 2021 niet genoeg was om met de ACOP tot een onderhandelaarsresultaat te komen. Omdat het onderhandelstraject al lang loopt, wilden we dat wat er wél mogelijk is aan jullie voorleggen.

### ZEER ONTEVREDEN

Tijdens de achterbanraadpleging die wij de afgelopen tijd hielden, kregen jullie de kans om jullie mening te ventileren over het voorstel van Defensie. Jullie konden je verhaal kwijt aan de kaderleden op de werkvloer die hiervoor hun oor te luisteren legden, maar ook van 17 t/m 29 november onze uit 19 vragende bestaande cao-enquête invullen. Ruim 10% van jullie deed dit laatste, waardoor we een representatief beeld kregen.

Jullie waren erg kritisch over het loonbod dat niet structureel de inflatie dekt. Bijna 74% van jullie geeft aan (zeer) ontevreden te zijn over de structurele loonsverhoging van 1% per 1 januari 2021 en van 0,4% vanaf 1 januari volgend jaar. 22,6% is ook ontevreden, maar vreest dat er niet meer in zit. 36,8% is (zeer) ontevreden over de eenmalige pensioengevende uitkering van 1000 euro bruto op 1 december 2021, 45,9% is niet tevreden en niet ontevreden en slechts 17,3% is (zeer) tevreden. Maar liefst bijna 78% zegt volledig het vertrouwen kwijt te zijn in het kabinet en de werkgever.

Slechts over enkele aspecten waren de meesten van jullie positief, zoals een eerlijkere verdeling van het geld voor het woonwerkverkeer (WWV) en het instellen van een nieuwe tijdelijke FLO-regeling voor burgers in zware beroepen.

### 75 PROCENT

De belangrijkste vraag die jullie kregen voorgelegd was: sluiten jullie je aan bij het eerder door de ACOP in het SOD uitgesproken NEE, of moet dit NEE worden omgezet in een JA? Het antwoord op die vraag is dat

ongeveer 75% van jullie zich aansluit bij het eerder uitgesproken NEE. Dat wil overigens niet zeggen dat de overige 25% volmondig voor een JA is. Ruim 22% daarvan vindt het bod eigenlijk ook onvoldoende. Zij vertelden ons echter: "Maak er toch maar een JA van, want er komt toch niet meer."

### APPRECIATIE & UITKOMSTEN

Uiteindelijk stelden wij naar aanleiding van deze achterbanraadpleging vast dat het eerdere NEE van de ACOP tegen deze uitkomst voor de ACOP definitief een NEE blijft. Tijdens het SOD van 2 december brachten we deze boodschap namens jullie aan de minister over. De appreciatie die daar is uitgesproken en de gedetailleerde uitkomsten van de enquête vind je op onze website.

Via [www.afmp.nl/assets/Appreciatie-ACOP-achterbanraadpleging.pdf](http://www.afmp.nl/assets/Appreciatie-ACOP-achterbanraadpleging.pdf) kun je de appreciatie lezen. [www.afmp.nl/assets/Uitkomst-CAO-enquete-2021-ACOP.pdf](http://www.afmp.nl/assets/Uitkomst-CAO-enquete-2021-ACOP.pdf) is de link naar de gedetailleerde enquête-uitkomsten.

### HUIDIGE OVERLEGSITUATIE

De centrales hebben het formele overleg al een tijd opgeschort om druk op de werkgever uit te oefenen om meer geld voor de cao beschikbaar te stellen. De IOREO's waren daar door ons van uitgezonderd. Daardoor is het afgelopen jaar toch nog een aantal plannen doorgedaan, vooral als dat in het belang was van onze leden. Dat gold ook voor informeel overleg over belangrijke zaken die onze leden zouden raken als daarmee niets zou worden gedaan. Voorbeelden hiervan zijn de informele overleggen over COVID 19-zaken die tot afspraken en regelingen hebben geleid op het gebied van inzet in verband met corona en de quarantainevergoeding.

### PENSIOENCOMPENSATIE-REGELING EN NIEUW PENSIOENCONTRACT

Een ander voorbeeld is het overleg over de pensioencompensatieregeling, die tot een overeenstemming tussen de sociale partners heeft geleid. In 2022 moet deze tot uitbetaling met terugwerkende kracht

gaan leiden voor de mensen die daar recht op hebben. Maar ook over de uitwerking van het nieuwe pensioencontract naar aanleiding van het pensioenakkoord van 2020 zijn we nog steeds in gesprek. Het gaat grote gevolgen hebben voor onze leden als dit wordt ingevoerd en wij daar niet bovenop zitten. Door deze werkwijze hielden wij samen met de andere bonden de regie in handen over de zaken waarover wel of niet met de werkgever gesproken wordt. Uiteraard wilden wij ook informeel doorpraten over andere belangrijke zaken voor het personeel, zoals het bezoldigingsstelsel. Dat lieten de bonden het afgelopen jaar zelfs meerdere keren weten aan de onderhandelaars van Defensie.

### GROOT KNELPUNT

Dat is er echter niet van gekomen, omdat de minister en het kabinet het geld nog steeds niet beschikbaar hebben gesteld, dat er al bij het afsluiten van de vorige cao had moeten zijn. Daar zit natuurlijk voor de werkgever een groot knelpunt omdat de invulling van allerlei werkgeversambities, die vaak niet of minder in het belang van onze leden zijn, daardoor niet meer de door de minister gewenste voortgang krijgen. De minister heeft namelijk de centrales in het SOD opgeroepen om ondanks het feit dat er geen akkoord is bereikt over de cao voor 2021, het volledige formele overleg weer te hervatten. Voor ons is duidelijk dat de druk die wij door het opschorten van het overleg wilden bereiken, door de werkgever en het kabinet meer en meer wordt gevoeld. Wij informeerden de minister dat we de huidige situatie voorlopig handhaven, maar dat de centrales wel bereid zijn over zijn verzoek na te denken.

### ACTIE

Omdat ook de andere centrales duidelijk hebben gemaakt dat zij NEE blijven zeggen tegen het cao-voorstel voor 2021, lijkt het erop dat we als volgende stap samen gaan actievoeren. Hierover beraden we ons nu met de andere centrales. Wij sluiten daarbij niets uit! ■

Tijdens de Bondsvergadering op 1 april van dit jaar werd hij benoemd tot de nieuwe voorzitter van de AFMP: Ton van den Berg. Inmiddels staat hij ruim 8 maanden aan het roer. Samen met hem kijken we terug op zijn voorzitterschap van de afgelopen maanden en werpen we een blik op de thema's die bij Ton hoog op zijn agenda staan. "Het creëren van een veilige werkplek is belangrijk voor mij. Dat gaat verder dan zorgen dat er een veiligheidshekje staat, of dat er een leuning aan de trap zit. Dat betekent voor mij ook dat er niet alleen aandacht is voor sociale veiligheid, inclusiviteit en diversiteit, maar ook voor mensen die eventuele misstanden aan de kaak willen stellen."

AFMP-voorzitter  
Ton van den Berg:

**'IK BEN NIET  
BANG OM MET DE  
GROTE HAAIEN  
MEE TE ZWEMMEN'**



**WENNEN**

“Het was even wennen aan mijn nieuwe rol. Het is mijn eerste baan buiten Defensie na bijna 15 jaar binnen Defensie gewerkt te hebben. Ik heb een heleboel nieuwe mensen leren kennen. Niet alleen binnen de AFMP, maar ook daarbuiten. Af en toe dacht ik ook,

‘waar ben ik aan begonnen?’. Er komen erg uitdagende dossiers op je af. Daar zitten ook onderwerpen bij die heel erg technisch en lastig te doorgronden zijn, zoals de pensioenen. Ik kijk met heel veel voldoening terug op mijn beginperiode als voorzitter.”

Als voorzitter is Ton constant aan het schaken op veel verschillende borden tegelijk.

“Het ene moment ben ik aan het praten over het Militaire Invaliditeitspensioen, het MIP. Daarna zit je met hoge defensievertegenwoordigers om de tafel om individuele gevallen onder de aandacht te brengen en dan overleg ik weer over allerlei andere zaken als COVID-vaccinatie. Op een ander moment volgen de arbeidsvoorwaarden, veiligheid op de werkvloer en inclusiviteit.”

De uitdaging zit er volgens Ton vooral in om overall voldoende van op de hoogte te zijn.

“Gelukkig doe ik het natuurlijk niet alleen. Ik heb een heleboel kundige collega’s binnen de AFMP die mij daarbij kunnen helpen en daar ben ik ook heel dankbaar voor. Zij hebben me echt op het paard geholpen.”

**GEZAMENLIJKHEID**

Als voorzitter heeft Ton de afgelopen maanden onder andere gewerkt aan een positieve relatie met de Hoofddirecteur Personeel van Defensie. “Ik denk dat we in de afgelopen periode heel goed de gezamenlijkheid hebben kunnen vinden. We zien als beide partijen in dat we samen verder moeten met elkaar als sociale partners en dat het niet helpt als je dan met de ruggen tegen elkaar zit.” Daarnaast zoekt Ton regelmatig de samenwerking op met Defensie. “Ik heb een aantal individuele gevallen gehad, waarbij ik zag dat een interventie van de vakbond daadwerkelijk zinvol was. Je ziet dan dat er meer begrip komt van beide kanten voor elkaars standpunten en dat we samen zoeken naar een werkbare oplossing.” Een mooi voorbeeld van deze samenwerking is volgens Ton de situatie van een aantal leden in Italië. “Leden van ons in Italië kregen in

één keer te horen dat ze hun vaccinatiestatus moesten delen met hun internationale bazen van de NAVO. Niet alleen hun eigen status, maar ook de status van hun gezinnen. Dat is in strijd met de Nederlandse wetgeving. Daar heb ik direct actie op ondernomen en geschakeld met de HDP, de Internationale Militaire Samenwerking van Defensie en met internationale militairen. Ik vind het dan erg leuk om te zien dat je direct invloed kunt hebben op iemands situatie en dat we als bond echt het leven van onze leden beter kunnen maken.”

### **HET HUIDIGE DEFENSIEAPPARAAT**

Volgens onze voorzitter is Defensie een verwaarloosde organisatie. “Dat zie je eigenlijk aan de manier waarop de processen lopen binnen Defensie. Het is onvoldoende slagvaardig en er is onvoldoende oog voor individuele kansen en talenten. Als je ziet hoe ze met het personeel omgaan. Er is wat mij betreft veel te weinig oog voor de belangen van het personeel. Er ligt wel een Defensievisie 2035, maar die is wat mij betreft veel te vaag. Het is volstrekt onduidelijk hoe Defensie op dat punt gaat komen, of hoe Defensie aan voldoende budget komt om invulling te geven aan de visie.”

De wisselingen in de Defensietop hebben ook zeker niet geholpen. “Het is afwachten hoe de defensietop eruit ziet na de formatie. Komen er weer een minister én een staatssecretaris, wie worden die bewindspersonen? Dat heeft invloed op hoe wij als sociale partners samen kunnen werken,” aldus Ton.

### **ONVOLDOENDE INTERESSE**

Wat deze situatie lastiger maakt, is dat er volgens Ton vooral binnen de politiek onvoldoende interesse is in Defensie. “De nieuwe begroting van Defensie voor komend jaar is vastgesteld en er komen honderden miljoenen bij. Maar daar zit nul euro voor personeel bij. Binnen Defensie beweren ze dat personeel het goud van de organisatie is en dat personeel op één staat, maar onder aan de streep zie je dat nooit terug.” Dat is voor hem pijnlijk om te zien. “Als oud-officier bij de Koninklijke Landmacht doet

## **‘IK VIND HET ERG LEUK OM TE ZIEN DAT JE DIRECT INVLOED KUNT HEBBEN OP IEMANDS SITUATIE’**

mij dit pijn, want ik heb bijna 15 jaar met heel veel plezier binnen de organisatie gewerkt. Ik ben op plekken van deze wereld geweest waar je normaal niet komt, ik heb mezelf echt kunnen ontwikkelen, met unieke mensen gewerkt, levenslange vriendschappen daarin gevonden. Het is gewoon naar om te zien dat het deze kant op gaat.” Als voorzitter maakt het hem alleen maar meer vastberaden. “Ik wil zoveel mogelijk de situatie verbeteren op de vlakken waarop ik dat kan.”

### **SPEERPUNTEN**

Op het moment van dit interview ligt er een maximale uitkomst van het arbeidsvoorwaardenoverleg. “Daar zijn wij niet tevreden over als vakbond. We hebben deze uitkomst toch voorgelegd aan onze leden en we zijn benieuwd naar wat er uitkomt. Afhankelijk van die uitkomsten moeten we echt stappen gaan zetten om de weg vooruit te vinden en ik denk dat we die met name moeten vinden door ons op een aantal dossiers te focussen. Dat zijn het loongebouw bij Defensie, het HR-model en het pensioenstelsel voor militairen. Daar wil ik mij de komende jaren flink voor in gaan zetten.”

Volgens Ton is daar voor het defensiepersoneel en de leden de meeste winst te behalen. “Een goed HR-model en een goed loongebouw, dan gaat de beloning beter worden. Dat is mijn overtuiging. Daar moeten we hard aan gaan werken, samen met Defensie. Daarnaast moeten we in de pensioendiscussie ervoor zorgen dat de bijzondere positie van de militair behouden blijft binnen het nieuwe pensioenstelsel. Ook dat is al een hele uitdaging om daar stappen in te zetten als vakbond. Ik begrijp de gevoelens van wantrouwen richting de defensietop en de

ministers. De afgelopen jaren is het personeel veel beloofd, maar is er verdraaid weinig terecht gekomen van de verbeteringen. Daar heeft Defensie nog veel te bewijzen aan het personeel. Verbeteringen in het loongebouw zouden daar een belangrijke stap in kunnen zijn.”

### **EEN VEILIG DEFENSIE**

Ton vindt het daarnaast belangrijk dat de mensen die binnen Defensie werken veilig hun werk kunnen doen. “Het creëren van een veilige werkplek is belangrijk voor mij. Dat gaat verder dan zorgen dat er een veiligheidshekje staat, of dat er een leuning aan de trap zit. Dat betekent voor mij ook dat er niet alleen aandacht is voor sociale veiligheid, inclusiviteit en diversiteit, maar ook voor mensen die eventuele misstanden aan de kaak willen stellen. Dat zij op een veilige wijze hun werk kunnen doen. Transparency International is onlangs met een rapport gekomen waarin Defensie een vierde plek heeft gekregen op transparantie. Dat is op zich hartstikke goed, maar er stond ook wel een aantal aanbevelingen in. De belangrijkste aanbeveling was meer aandacht voor corruptie tijdens uitzendingen, maar ook zorgen voor een goede interne bedrijfscultuur voor melders en klokkenluiders. Dat zijn zaken die ik ook enorm belangrijk vind,” aldus Ton van den Berg.

### **MEDIA**

Ton kijkt daarnaast positief terug op zijn eerste optredens in de media. “Ik heb optredens gehad op tv, op de radio en in de kranten. Het is belangrijk dat ze daar weten wie je bent, dat redacties weten dat ze je kunnen bellen. Mijn eerste radio-optreden was een beetje onwennig en als ik zie hoe het ging, een tijdje terug bij WNL op maandagavond, bij Haagse Lobby, dan zie ik wel dat er een stijgende lijn in zit. Het is fijn wanneer je na een interview of mediaoptreden te horen krijgt dat je het punt voldoende helder hebt overgebracht.” Volgens Ton is het vooral ‘practice makes perfect’. “Ik doe iedere dag mijn uiterste best om de AFMP en ons verhaal zo goed mogelijk onder het voetlicht te brengen.”





## WIE IS TON VAN DEN BERG?

Ton van den Berg (38) is opgegroeid in het Noord-Brabantse Zijtaart. Na het VWO studeerde hij Europees en Internationaal Recht aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Na zijn studie startte hij in 2007 direct bij Defensie, waar hij 15 jaar als officier heeft gewerkt, waarvan het grootste gedeelte binnen de Luchtdoelartillerie. Ton is twee keer uitgezonden; hij was hoofd van een sectie binnen het Information Dominance Centre (ISAF) in Kabul, Afghanistan in 2012 en hij was commandant van een PATRIOT Fire Unit in Turkije in 2014 (Operation Active Fence). In zijn laatste functie was hij commandant van de CBRN Respons Eenheid in Vught, in de rang van majoor. Ton is getrouwd met Denise en heeft een zoontje van 5 jaar oud. Zij verwachten in het voorjaar van 2022 hun tweede zoontje. In zijn vrije tijd houdt Ton van lezen, koken en is hij vrijwilliger bij de lokale voetbalclub.

### ZWEMLES

Na ruim 8 maanden voorzitterschap begint Ton van den Berg zich aardig als een vis in het water te voelen. Desondanks blijft hij ook met een kritische blik naar zichzelf kijken. “Ik zie wel dat ik op sommige onderwerpen nog wat zwemles nodig heb, maar ik ben niet bang om met de grote haaien mee te zwemmen en inmiddels kan ik ze ook prima bijhouden. Ik heb er heel veel vertrouwen in dat het in de toekomst alleen maar beter gaat worden.”

### DE VOORZITTERSAGENDA

Op de vraag wat Ton de komende periode op de planning heeft staan, is hij heel duidelijk. “Dat is heel erg afhankelijk van wat de toekomst zal zijn van het van het arbeidsvoorwaardentrajact. Mochten onze leden het ‘nee’ wat wij als bonden al hebben gegeven bevestigen, dan denk ik dat wij ons moeten gaan opmaken om actie te gaan voeren. Dat zal ook betekenen dat mogelijk een groot

gedeelte van het overleg stil komt te liggen. Ik weet niet of we direct alles stil moeten leggen. We voeren op heel veel niveaus overleg met Defensie. Bovendien is er een aantal overleggen dat zo belangrijk is voor de leden dat het misschien zinvol is om daar toch over door te praten met elkaar. Maar ik sluit niet uit dat we dan overwegen al het overleg stil te leggen en dat we actie gaan voeren. We sluiten geen enkel middel uit en de AFMP schuwt zeker niet om de middelen te gebruiken die we in onze gereedschapskist hebben!”

### ONS BELANG

Daarnaast blijft het voor Ton een heel belangrijk speerpunt om de belangen van de leden verder te blijven behartigen. “Ik zou dolgraag willen dat als mensen aan Defensie denken, dat ze dan ook aan de AFMP denken. Dat ze weten dat hun belangen goed behartigd worden en dat ze dat ook uitdragen aan andere collega’s binnen Defensie. Daarnaast

zou ik het heel fijn vinden als we ons met z’n allen gaan inzetten – samen met kaderleden, leden en het bestuur – om meer leden te werven. Dat is belangrijk voor het voortbestaan van onze vereniging en om ons belang te blijven behouden, maar ook om contact te blijven houden met de werkvloer. Ik hoop dus dat meer jonge mensen zich bij onze vereniging aansluiten. Zij zijn tenslotte onze toekomst!”

Tot slot wil Ton van den Berg graag nog het volgende benadrukken. “Ik doe mijn werk met heel veel energie en met heel veel passie. Als je contact met mij opneemt, dan gaan we samen kijken hoe we deze vereniging beter kunnen maken.” ■



AFMP blikt terug op  
veelbewogen jaar

# VAN PA- BIJEEENKOMSTEN TOT CAO- ENQUÊTE

Net als in 2020 werden ook dit jaar de activiteiten van de AFMP in belangrijke mate beïnvloed door het coronavirus. Zo boden we aanvankelijk veelal hulp op 'veilige' online of telefonische afstand. Gelukkig werden de coronamaatregelen gedurende het jaar versoepeld. Hierdoor kregen wij in het najaar tijdens de bijeenkomsten voor onze postactieven leden bijvoorbeeld de kans om velen van jullie weer fysiek te ontmoeten. Laten we hopen dat de beperkingen in 2022 volledig kunnen worden losgelaten en dat wij weer volop 'live' contact met jullie kunnen leggen. Onze inspanningen voor jullie belangen bleven in 2021 onverminderd groot. Om je een indruk geven van al die inspanningen, zetten wij overzichtelijk op een rij wat wij voor jou en je collega's konden betekenen.

01.2021

## PA-BIJEEENKOMSTEN: NIET IN HET VOORJAAR, WÉL IN HET NAJAAR

In **januari** maken we bekend dat we gedwongen zijn om de geplande fysieke regiobijeenkomsten voor onze PA-leden in het voorjaar van 2021 van de agenda te halen. Door het coronavirus kunnen deze bijeenkomsten niet doorgaan, mede omdat onze leden tot de meest kwetsbare doelgroepen behoren. Gelukkig vinden de fysieke bijeenkomsten in het najaar van 2021 wél doorgang. Deze eerste PA-samenkomsten sinds lange tijd kunnen rekenen op veel belangstelling.





## 02.2021

### LEDEN WIJZEN MAGERE CAO-BOD DEFENSIE MASSAAL AF

Hoe moeten we volgens jou op de cao-impasse met Defensie reageren? Deze vraag vormt de rode draad in een enquête die alle Defensiebonden, waaronder de AFMP, in februari voorleggen aan hun leden. Eind december 2020 liepen de onderhandelingen vast over een nieuwe Defensie-cao die op 1 januari 2021 moest ingaan. De enquête-uitslagen zijn overduidelijk: leden van alle bonden wijzen massaal het magere bod van Defensie af. Zij biedt slechts 1,25 procent aan arbeidsvoorwaardenruimte, terwijl de centrales 2,5 procent noodzakelijk vinden om tot een fatsoenlijke loonsverhoging en andere verbeteringen voor het defensiepersoneel te komen.

Op **18 maart** versturen de bonden in een open brief een ultimatum aan Defensie: *beleg binnen 10 werkdagen vanaf heden een SOD, waar u met een cao-bod komt dat wél aan onze eisen voldoet. Mocht op vrijdag 26 maart 2021 om 24.00 uur blijken dat u niet op dit ultimatum ingaat, dan rest ons niet anders dan acties te gaan voeren.*

Uiteindelijk reageert Defensie op **24 maart** teleurstellend: zij biedt geen extra cao-ruimte. In een brief aan Defensie op 1 april maken de bonden gehakt van deze reactie. 'U schrijft dat u grote waardering heeft voor de inzet van uw personeel. Daarna schrijft u dat hierbij een pakket aan arbeidsvoorwaarden hoort dat deze waardering laat zien en biedt vervolgens een loonruimte van 1,25%. Wij vinden hieruit geen waardering spreken.'



## 03.2021

### INSTEMMING MET TIJDELIJKE REGELING VERGOEDING QUARANTAINEPFLICHT

De defensiebonden, waaronder de AFMP, stemmen op **26 maart** definitief in met de Tijdelijke regeling vergoeding quarantaineplicht van Defensie. De hieruit voortvloeiende vergoedingen tijdens een door het HDO opgelegde quarantaineperiode zijn bruto én pensioengevend. De tijdelijke regeling geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021. Leden kunnen de vergoedingen in de vorm van tijd opnemen of laten uitbetalen.

### TON NEEMT VOORZITTERSHAMER OVER

Tijdens een Buitengewone Bondsvergadering op **31 maart** wordt Ton van den Berg met algemene stemmen benoemd tot nieuwe AFMP-voorzitter. Hij neemt de voorzittershamer over van Anne-Marie Snels, die op **1 april** van haar pensioen gaat genieten. Tijdens de via MS Teams plaatsvindende vergadering kunnen de afgevaardigden namens de diverse sectoren via een stemcode aangeven of zij instemmen met de voordracht van Ton. Met 43 stemmen is zijn benoeming unaniem.

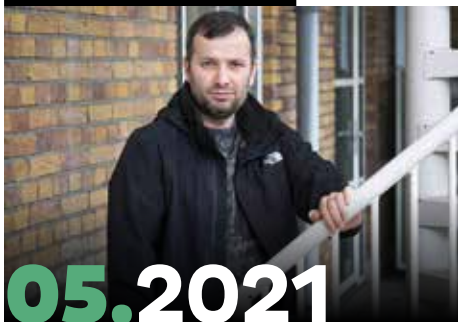
## 04.2021

### FELLE KRITIEK OP BEZUINIGINGEN OP MUNITIEVOORRAAD

AFMP-voorzitter Ton van den Berg kraakt op **14 april** de voorgenomen bezuinigingen op de munitievoorraad van Defensie. "Het is heel belangrijk dat militairen op missie alle munitie bij zich hebben die nodig is," benadrukt Ton die dag tegenover de NOS. "Ook voor trainingen is echte munitie van belang. Dan krijg je als militair pas goed door hoe zo'n wapen werkt en wat het doet. Die ervaring krijg je niet met een simulatie."

→

## OVERZICHT 2021



### AFMP LUIDT NOODKLOK OVER LOT AFGHAANSE TOLKEN

Samen met oud-AFMP-voorzitter Anne-Marie Snels, collega-defensiebond VBM, Vluchtelingenwerk Nederland en diverse veteranen luiden we samen met onze zusterbond MARVER op **4 mei** de noodklok over het lot van tientallen Afghaanse tolken die voor de Nederlandse troepen werkten.

“Wij vrezen voor het leven van deze tolken, die ondanks de in 2019 gerealiseerde tolkenregeling, nog in Afghanistan zijn,” zegt AFMP-voorzitter Ton van den Berg. “Zonder extra acties vanuit de politiek wacht hen een vreselijk lot.”



### ‘DEFENSIEPERSONEEL KWAM OVERAL IN AANRAKING MET CHROOM-6’

Tussen 1970 en 2015 kunnen (oud-)medewerkers in de hele defensie-organisatie in aanraking zijn gekomen met chroom-6. Er zijn destijds onvoldoende beschermingsmaatregelen genomen en daardoor kunnen zij ziek zijn geworden. Hierbij ging het om personeel dat zelf onderhoudswerk aan legermaterieel verrichtte, maar ook om mensen die regelmatig in de werkplaatsen kwamen. Dit zijn de belangrijkste conclusies op basis van het vervolgonderzoek van het RIVM naar chroom-6 bij Defensie, waarvan op **31 mei** de resultaten worden gepubliceerd. Na een eerder onderzoek in 2018 concludeerde het RIVM al dat medewerkers op de POMS-locaties aan chroom-6 in verven zijn blootgesteld en daarvan mogelijk ziek werden. Recent onderzocht het RIVM de mogelijke blootstelling aan chroom-6 op alle andere defensielocaties. Opnieuw zijn de onderzoeksconclusies niet mals.

## 06.2021

### NAVO MOET TOLKENCRISIS OPLOSSEN

De AFMP en collega-defensiebond VBM roepen op **1 juni**, samen met talloze internationale organisaties, de NAVO op om de Afghaanse tolken en hun families snel uit Afghanistan te evacueren. De Nederlandse bonden sluiten zich aan bij een groep (militaire) vakbonden en belangenorganisaties voor tolken uit de hele wereld, waaronder de Europese Organisatie van Militaire Verenigingen (EUROMIL). Na zich in de tijd daarvoor in Nederland land te hebben ingespannen om de Afghaanse tolken die voor de Nederlandse troepen werkten snel vanuit Afghanistan naar Nederland te laten komen, steunen zij nu ook deze internationale coalitie.

## 07.2021



### ‘VOLDOENDE AANKNOPINGSPUNTEN VOOR HERVATTING ONDERHANDELINGEN’

**Begin juni** sluiten de politiebonden vrij onverwacht een cao voor 2021 af. Zij waren als gevolg van dreigende acties en stakingen door hun minister weer aan tafel uitgenodigd, omdat er meer geld beschikbaar zou zijn voor een cao. Als gevolg hiervan gingen de defensiebonden, waaronder de AFMP, weer met de werkgever in gesprek. Dit moest namelijk betekenen dat er ook voor onze sector meer geld beschikbaar is. Op **1 juli** wordt de conclusie getrokken dat er voldoende aanknopingspunten zijn om de onderhandelingen over een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord te hervatten. In voorafgaande informele gesprekken zijn wensen en mogelijkheden met elkaar uitgewisseld. Deze gesprekken brengen Defensie en de bonden dichterbij elkaar, maar bij veel onderwerpen moeten nog bruggen worden geslagen. Het eerste overleg vindt plaats op **5 juli**.





09.2021

### PROCES EMPLOYABILITY-ORGANISATIE DEFENSIE GESTART

Op **20 juli** wordt het Beleidsvoornemen employabilityorganisatie formeel aangeboden aan het Sectoroverleg Defensie (SOD). Hiermee komt een einde aan een lange periode waarin Defensie de afspraak uit het arbeidsvoorwaardenakkoord 2017-2018 niet wilde uitvoeren. Onder druk van onder meer de AFMP en een arbitrale uitspraak wordt eindelijk gestart met dit proces. De eenheid moet in 2023 zijn opgericht. Met de nieuwe uniforme employabilityorganisatie kunnen medewerkers van het ministerie van Defensie die hiërarchisch niet onder een defensieonderdeel ressorteren, bindende loopbaanafspraken maken. Het streven is om medewerkers eenduidig en optimaal te ondersteunen tijdens hun loopbaan. Deze loopbaan kan zich geheel binnen Defensie afspelen, maar ook uit bewegingen van binnen naar buiten en andersom bestaan.



### 'JE KUNT NIET VERPLICHT WORDEN ONDERWORPEN AAN FGO'

In **september** klopt een lid bij ons aan, dat vraagtekens zet bij het functiegeschiktheidsonderzoek (FGO) waaraan zijn commandant hem verplicht wil onderwerpen. Na een periode van langdurig verzuim is hij alweer een half jaar volledig aan het werk als hij te horen krijgt dat hij een FGO moet ondergaan. Zijn commandant twijfelt namelijk aan zijn cluster 6 inzetbaarheid. Het lid vraagt aan ons of dit zomaar kan. Wij antwoorden hem dat dit niet kan, zeker niet als er geen gegronde redenen zijn.

### ONDERHANDELAARS KOMEN ER NIET UIT

De onderhandelaars concluderen op **30 september** dat zij niet tot een arbeidsvoorwaardenresultaat kunnen komen. Daarom leggen zij de stand van zaken voor aan het SOD en bespreken zij deze daar verder. In de tijd daarvoor is uitgebreid gesproken over alle onderwerpen uit de diverse inzetbrieven. Na de zomer werd gesproken over loonsverhoging, de tijdelijke toelage loongebouw, woon- werkverkeer en thuiswerken, het pensioenakkoord, het verlengen van het Sociaal Beleidskader 2012, het cafetariamodel en het opleidingsbudget bij overgang van militair naar burger en omgekeerd.

## 10.2021

### SOD LEIDT NIET TOT ONDERHANDELAARSRESULTAAT

Het SOD op **14 oktober** leidt niet tot een onderhandelaarsresultaat op cao-gebied. Wel wordt tijdens dat SOD vastgesteld wat er met het geld dat de werkgever en het kabinet beschikbaar willen en kunnen stellen maximaal haalbaar is. De bonden en Defensie stellen gezamenlijk vast dat een onderhandelaarsresultaat binnen de beschikbare arbeidsvoorwaardenruimte niet mogelijk is. Op **22 oktober** wordt de definitieve tekst van het 'maximaal haalbare' eindresultaat voor 2021 bekendgemaakt. Bij de verschijning hiervan publiceert de MARVER op haar website en in de ledenapp haar eigen 'appreciatie'. 'Defensie ontkent dat het voorliggende aanbod een eindbod is, maar dat is het naar onze overtuiging wel,' zo *benadrukken wij in onze appreciatie*. 'Defensie biedt immers niet méér dan wat er nu ligt. Defensie is niet naar het kabinet gestapt om meer geld te vragen voor jullie arbeidsvoorwaarden. Daarmee zet Defensie wederom niet het personeel op 1, maar het kabinet.'



## 11.2021

### AFMP HOUDT OPNIEUW LEDENRAADPLEGING

Ondanks het feit dat er geen onderhandelaarsresultaat over de cao 2021 is bereikt, besluit de AFMP een nieuwe ledenraadpleging te houden. Na bijna een jaar onderhandelen en actievoeren zonder dat dit een resultaat opleverde, vindt de AFMP dat haar achterban duidelijkheid verdient over de mogelijkheden en de onmogelijkheden die er zijn. Op **17 november** valt een cao-special bij alle AFMP-leden op de mat met tekst en uitleg over de cao 2021. Aan de hand hiervan kunnen zij vanaf die dag een cao-enquête invullen, waarin zij hun mening hierover kunnen geven. Hiervoor hebben zij tot **29 november** de tijd. De uitslag helpt de AFMP om een definitief oordeel te vormen over de cao 2021. Uiteindelijk spreken jullie je in de enquête massaal uit tegen de cao 2021.



## 12.2021

### VOORLOPIG GEEN CAO 2021

Tijdens het Sectoroverleg Defensie op **2 december** laten onze onderhandelaars namens de ACOP aan de minister weten dat ons eerder uitgesproken NEE tegen datgene wat de werkgever wil bieden voor een cao voor 2021 een NEE blijft. Samen vormen de AFMP, onze collega-bond MARVER en FNV Overheid de ACOP binnen de sector Defensie. Omdat ook de andere centrales een unaniem NEE als antwoord namens hun leden geven, komt er voorlopig geen cao voor dit jaar. Samen beraden de centrales zich nu over acties. ■





# ‘MILITAIREN ONDERSCHATTEN IMPACT VAN STRAFRECHTELIJKE VERVOLGING’

Tot voor kort was Themis van Helvoort procesjurist namens de AFMP en de Marechausseevereniging. In augustus maakte zij de overstap naar Quest Advocaten in Amsterdam, één van de advocatenkantoren waar leden van de AFMP en de MARVER terecht kunnen voor juridische bijstand. Samen met haar collega-advocaat Dennis Coppens vertelt zij in een duo-interview wat Quest Advocaten kan betekenen voor militairen en dus ook marechaussees.

**Themis, kun je vertellen waarom je onlangs afscheid nam van onze bonden en als advocaat aan de slag bent gegaan bij Quest Advocaten?**

Themis: “Nadat ik was afgestudeerd in zowel staats- en bestuursrecht als strafrecht, ben ik in 2011 ingestapt op een vacature bij FNV Veiligheid, de werkorganisatie van toen nog de AFMP, de MARVER én de Nederlandse Politiebond. Eerst ging ik er aan de slag als juridisch medewerker en vervolgens als procesjurist. Bij FNV Veiligheid hield ik me bezig →



**'NA TIEN JAAR  
FNV VEILIGHEID  
BEGON HET  
STRAFRECHT  
TOCH TE  
KRIEBELEN'**

met socialezekerheidsrecht, arbeidsrecht en natuurlijk het ambtenarenrecht. Binnen dit ambtenarenrecht richtte ik me vooral op disciplinaire zaken en op tuchtrecht. Als procesjurist mocht ik me echter niet bezighouden met strafzaken voor leden, omdat die zijn voorbehouden aan advocaten. Daarom begon na tien jaar FNV Veiligheid het strafrecht toch te kriebelen en maakte ik de overstap naar Quest Advocaten."

**Waarom koos je voor dit Amsterdamse advocatenkantoor?**

Themis: "Vanuit mijn werk als procesjurist bij FNV Veiligheid kende ik Dennis Coppens al. Als advocaat verdedigt hij al sinds jaar en dag onder meer leden van de AFMP en de MARVER in strafzaken. Quest Advocaten is namelijk één van de gespecialiseerde advocatenkantoren waar zij voor juridische bijstand terecht kunnen. Het was voor mij een belangrijke pre dat Dennis hierdoor de defensiewereld en het werk van militairen en marechaussees goed kent. Door mijn achtergrond ken ik heel veel soorten strafrechtadvocaten en niet ieder type spreekt mij persoonlijk aan. Dennis en de vijf andere advocaten bij Quest Advocaten zijn down to earth, praktisch en deskundig. Deze eigenschappen passen heel goed bij mij en de overstap naar hun kantoor voelt daarom als een goede keuze."

**Dennis, welke rechtsgebieden bestrijkt Quest Advocaten allemaal?**

Dennis: "Van oudsher staat Quest Advocaten het midden- en kleinbedrijf bij. Binnen de kleinschalige setting van ons advocatenkantoor hebben alle zeven advocaten hun eigen specialisme, uiteenlopend van contracten-, familie- en erfrecht tot ondernemings- en strafrecht. Zelf ben ik als advocaat gespecialiseerd in strafrecht en

arbeidsrecht in de meest brede zin van het rechtsgebied. Ik heb niet alleen kennis van het civiele arbeidsrecht, maar ben ook een specialist in het ambtenarenrecht. Vanuit mijn affiniteit met het strafrecht en mijn specialisme in het snijvlak van ambtenarenrecht en strafrecht heb ik de afgelopen jaren als advocaat talloze militairen en dus ook marechaussees bijgestaan. Themis richt zich bij ons vooral op strafrecht, arbeidsrecht en ambtenarenrecht."

**Wat voor soort strafzaken voeren jullie voor militairen en marechaussees?**

Dennis: "Bij deze zaken heb je te maken met dienstgerelateerd strafrecht, een specifieke tak van sport. Hierbij is er een andere type verdachte dan bij een commune rechtszaak. Een militair kan strafrechtelijk worden vervolgd voor een misdrijf dat juist volgt uit de aard van het werk. Denk bijvoorbeeld aan een marechaussee die iemand opzettelijk hardhandig aanhoudt."

Themis: "Een ander voorbeeld is dat van een marechaussee, die een tijd geleden tijdens diensttijd met zijn dienstauto uit de bocht vloog na een prio 1-melding. Tegen hem werd strafrechtelijke vervolging ingesteld. Deze cliënt van ons is onlangs gelukkig vrijgesproken. Zeker een marechaussee is als opsporingsambtenaar gewend om aan de goede kant van het strafrecht te staan. Op het moment dat die opsporingsambtenaar zelf strafrechtelijk wordt vervolgd vanwege een misdrijf, dan raakt dat iets persoonlijks. Het doet iets met diens identiteit. In de strafzaken waarin wij als advocaat militairen bijstaan, merken we dan ook dat een vervolging hen diep kan raken."

**Zijn zij zich volgens jullie voldoende bewust van de impact die een strafrechtelijke vervolging op hun militaire loopbaan kan hebben?**

Dennis: "Nee, zij zijn zich hiervan over het algemeen helaas onvoldoende bewust. Vaak weten zij niet dat bijvoorbeeld het schenden van de militaire dienstvoorschriften een strafbaar feit is. Door als advocaat aan het begin van een strafproces te vertellen wat

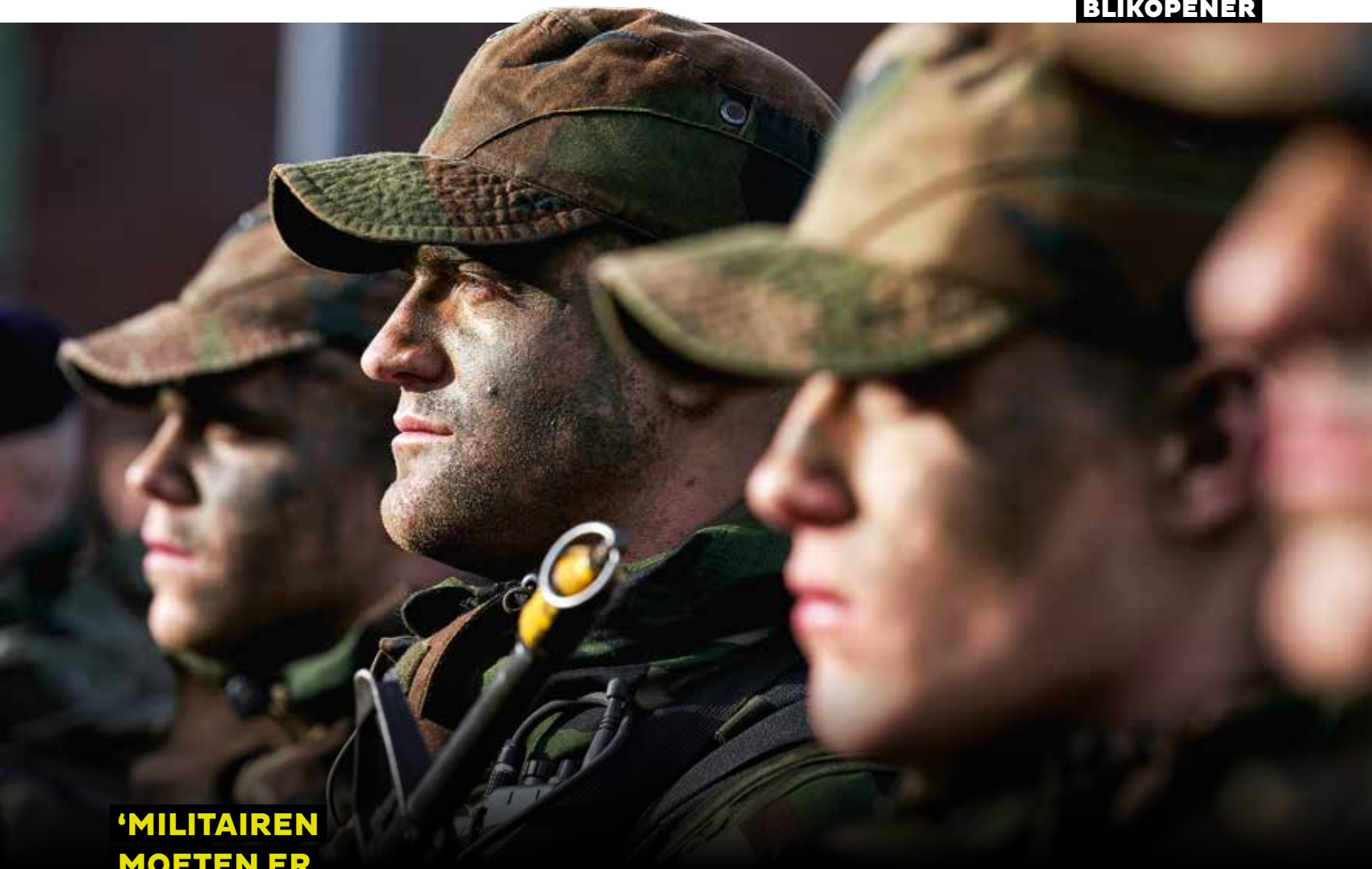
hen allemaal te wachten staat, beginnen zij deze impact wat beter te begrijpen en verlicht dit ook vaak enigszins hun zorgen hierover. Vaak kunnen wij als advocaat op strafrechtelijk gebied wel het een en ander betekenen voor militairen. Zij beseffen echter onvoldoende dat een strafrechtelijke vervolging hun ontslag uit militaire dienst kan betekenen. Als zij uiteindelijk een taakstraf krijgen van minimaal 40 uur of een boete van minstens 1000 euro, dan verliezen zij hun VGB (verklaring van geen bezwaar, red.) en raken zij hun baan kwijt. Zonder VGB kun je immers niet als militair werken."

Themis: "Het is schrijnend om te zien dat met name bij jongere collega's dit bewustzijn minder aanwezig is. Je ziet dat onder jongeren in de burgermaatschappij het bijvoorbeeld heel normaal is om eens een pilletje te gebruiken. Dat is zó normaal geworden. Maar bij Defensie betekent dat genadeloos en onmiddellijk ontslag. Dan staat zo'n jonge collega opeens op straat: oneervol ontslag, vaak geen papieren om in de civiele arbeidsmarkt aan de slag te gaan én geen uitkering. En dat allemaal door één pilletje."

Wat het extra zuur maakt: militairen zijn intens loyaal. Ze werken niet als militair, ze *zijn* militair. Daarom vinden ze het belangrijk om open en eerlijk alles te vertellen aan de hogere in rang. Dan blijkt die loyaliteit hun ondergang. Het feit dat je eerlijk bent, weegt voor de commandant zelden mee. Er wordt keihard met deze mensen afgerekend. Het is triest om te zien, maar hierdoor ontstaat wel langzaam een cultuur waarin militairen liever dingen verzwijgen en niet naar voren durven komen als er iets in hun leven fout gaat. Want als je niets zegt, heb je meer kans om je baan te houden. Is dit de cultuur die Defensie in het leven wil roepen?"

**Welke onwetendheden zijn er nog meer?**

Dennis: "Militairen zouden er ook meer van doordrongen moeten zijn dat zij met vertrouwelijke informatie werken en in die zin een vertrouwensfunctie hebben. Zij



**'MILITAIRES  
MOETEN ER  
MEER VAN  
DOORDRONGEN  
ZIJN DAT ZIJ MET  
VERTROUWELIJKE  
INFORMATIE  
WERKEN'**

mogen bijvoorbeeld niet voor privédoeleinden vertrouwelijke gegevens van personen uit de personendatabase van hun werkgever opzoeken. Het komt voor dat een militair zomaar eventjes gegevens naar boven haalt van een boze buurman of van het stoere nieuwe vriendje van hun dochter. Het op deze manier misbruiken van de persoonlijke gegevens van anderen is een strafbaar feit. Het belangrijkste advies dat ik militairen op dit terrein kan geven is: vraag altijd eerst aan je leidinggevende of je iemand mag bevragen voor specifieke doeleinden. Dan voorkom je grote problemen achteraf."

Themis: "Voor je het weet, wordt er aangifte van computervredbreuk gedaan. Zelfs als je alleen eventjes hebt gekeken bij een persoon die je niet voor het werk moest bevragen. Zelfs als je die informatie niet met enige ziel hebt gedeeld. Dan zit je voor een ogenschijnlijk onschuldig vergrijp in het straftraject. En ook als er geen aangifte wordt gedaan en er alleen een ambtsbericht wordt opgelegd, dan kan de MIVD nog ambtshalve om de hoek komen kijken. Raak je dan je VGB kwijt, dan sta je alsnog op straat."

**Hoe vinden jullie dat het Openbaar Ministerie zich verhoudt tot militairen die mogelijk strafbare feiten hebben begaan?**

Dennis: "Ik vind dat het OM zich de afgelopen jaren heeft verhard tegenover militairen. Zij worden soms vervolgd voor zaken waarvoor je als gewone burger niet zou worden vervolgd. Zo is onlangs nog strafrechtelijke vervolging tegen een militair ingesteld, die werd verdacht van een schijnbaar onschul-

dig feit als het verspreiden van roddels. Er is een enorm strafdossier aangelegd en er zijn veel getuigen gehoord."

Themis: "Ook ik vind dat het OM wat dat betreft te hard optreedt. Maar het OM komt pas om de hoek kijken als er een strafrechtelijk onderzoek is gestart en er aangifte is gedaan. Het begint vaak bij de werkgever zelf, die erg rechtlijnig kan zijn. Hierdoor worden te veel zaken naar het OM gebracht, die regelmatig vervolging instelt. Maar de werkgever heeft een enorme gereedschapskist aan HRM-middelen om ervoor te zorgen dat medewerkers zich aan de regels blijven houden. Waarom zou je een strafrechtelijk onderzoek tegen iemand opstarten, terwijl je ook een bewustwordingsgesprek met iemand kan houden of een ambtsbericht kan opleggen? Strafrecht is een ultimum remedium: het laatste middel. Van veel zaken hoeft geen aangifte te worden gedaan. Het zou Defensie sieren als er voor een alternatieve oplossing wordt gekozen. Die kunnen veel effectiever zijn." ■



Luitenant-generaal b.d. Lex Oostendorp: "We helpen graag en doen dat ruimhartig."  
Foto: Erik Kottier



Lex Oostendorp, voorzitter van de GMF en Fonds 1815:

# 'ONZE STEUN MOET BIJDRAGEN AAN EEN STRUCTURELE OPLOSSING'

Na ruim 80 jaar is de Stichting Ereschuld en Dankbaarheid voor veteranen van de Tweede Wereldoorlog opgeheven. De taken van deze stichting zijn overgedragen aan Fonds 1815, ooit opgericht door Amsterdamse bankiers voor militairen die Napoleon moesten verslaan. Inmiddels maakt het deel uit van de stichting Gezamenlijke Militaire Fondsen (GMF).

TEKST FRED LARDENOYE

**TOEN IK NET** voorzitter was van Fonds 1815, gaf Stichting Ereschuld en Dankbaarheid al aan dat zij het na tachtig jaar welletjes vonden. Wij zijn natuurlijk veel ouder, maar zij hadden als doelgroep de veteranen van de meidagen 1940 en die zijn er niet meer." Dit zegt voormalig Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK) luitenant-generaal Lex Oostendorp, die onlangs als voorzitter van Fonds 1815 formeel de taken van Stichting Ereschuld en Dankbaarheid overnam. Sinds juni 2016 is hij voorzitter van Fonds 1815 en van de stichting Gezamenlijke Militaire Fondsen (GMF). "Ik wilde als oud-IGK graag een bijdrage aan deze doelgroep blijven leveren."

## ONTSTAAN GMF

In 1951 besloten het Fonds 1815 voor oud-militairen en nagelaten betrekkingen, de Stichting Ereschuld en Dankbaarheid, het Karel Doorman Fonds, de Prins Bernhard Stichting, Stichting Fonds KL 1940 en Stichting Het Van Weerden Poelman Fonds de stichting GMF op te richten. Oostendorp: "De GMF houdt zich vooral bezig met het inzamelen van geld, dat via een verdeelsleutel wordt verdeeld over de verschillende fondsen. De GMF behandelt dus geen steunaanvragen, dat doen de verschillende fondsen."

De oud-generaal wijst erop dat de inkomsten van de fondsen teruglopen. "Vroeger gingen dienstplichtigen langs de deur voor de jaarlijkse collecte van de GMF. Het Fonds 1815 bestaat nog steeds uit het geld



dat bankiers in 1815 bijeenbrachten om te bewerkstelligen dat Napoleon in de Slag bij Waterloo verslagen zou worden.”

Het Fonds 1815 wordt nog steeds beheerd door bankiers. Voorheen werd er met de zogeheten districtscommissarissen, die ieder een deel van Nederland onder hun hoede hadden, vergaderd in het stadhuis. Nu gebeurt dat in het Stadsarchief, het oude hoofdkantoor van ABN AMRO in hartje Amsterdam.

### TOLKEN

Een aantal van de fondsen in de GMF is verbonden aan een krijgsmachtdeel. Zo is het Van Weerden Poelmans Fonds speciaal voor de Luchtmacht, het Karel Doormans Fonds voor de Marine en het Fonds KL1940 voor de Landmacht in het leven geroepen. De Marechaussee heeft naast het Fonds Sociale Zorg (FSZ) voor leden van de Marechausseevereniging ook het Van Houten Fonds, dat geen deel uitmaakt van de GMF. Oostendorp: “Er is wel contact, want we zien elkaar op de jaarlijkse fondsendag.”

Fonds 1815 is er voor militairen van alle krijgsmachtdelen. Oostendorp: “Wij hebben de breedste doelgroep, iedereen kan bij ons terecht. In het verleden ook de Koopvaardij en recent hebben we ook tolken geholpen die zich hebben ingezet voor onze militairen in Afghanistan. Dat zijn veelal gemilitariseerde burgers.” Oostendorp benadrukt dat het in alle gevallen belangrijk is dat betrokkene zelf meewerkt aan het weer terugvinden van de weg naar herstel en het liefst naar een baan. “Zo hebben we iemand een rijbewijs kunnen laten halen en hem daarmee net het zetje gegeven om een baan te vinden.”

### AANVRAGEN

De aanvragen kwamen in het verleden via de districtscommissarissen binnen. Oostendorp: “Nu komt het gros binnen via de maatschappelijke dienst van Defensie of de maatschappelijk werkers van het Nederlands Veteraneninstituut. Dat blijkt uit de trends, die bijgehouden worden. Eind

2019 ben ik bij alle districten langs geweest en heb ik ook toegelicht hoe zij de aanvragen kunnen aanpakken. Dat leidde tot een heel interessante toename.” In 2020 namen de aanvragen overigens weer af door corona. Aanvragen kunnen ook rechtstreeks via de website worden ingediend. “We sturen dan wel een districtscommissaris langs, want als het formulier niet goed wordt ingevuld, wordt het niet in behandeling genomen.” Dat zou volgens Oostendorp jammer zijn, want de kracht van Fonds 1815 is juist dat heel snel kan worden gehandeld. “Als een oud-militair wordt bedreigd met huisuitzetting, kunnen wij binnen een dag besluiten om de huur te betalen. Dit om te voorkomen dat een heel gezin in de ellende wordt gestort. Die snelheid is in de bureaucratie van Defensie doorgaans onmogelijk.”

### GEMEENTE

Dat een aanvraag ook steeds vaker via de gemeente binnenkomt, heeft Van Oostendorp ervaren toen hij gebeld werd door iemand uit zijn eigen woonplaats. “Dat bleek een maatschappelijk werkster te zijn van een commercieel bedrijf dat de gemeente daarvoor inhuurt tegenwoordig. Zij vroeg: “Klopt het dat u weleens iets voor veteranen doet? We hebben hier een veteraan uit de gemeente die hulp nodig heeft en toen is uw naam gevallen”.

Het leidde uiteindelijk via de daarvoor bestemde kanalen van de GMF tot een steunaanvraag die werd gehonoreerd. “Ik heb het natuurlijk ‘neutraal’ laten indienen, maar omdat ik het zelf initieerde, heb ik nog steeds contact met deze veteraan gehouden. Hij heeft nu zelfs uitzicht op werk. Daar zou Defensie ook meer op moeten inzetten.” Oostendorp ziet dat fysiek beschadigde militairen meestal snel de draad weer oppakken. “Bij psychisch beschadigde militairen zie je vaker dat zij niet meer van de bank afkomen. Daar valt nog wat te winnen.”

### SCHULDENPROBLEMATIEK

De schuldenproblematiek is volgens Oostendorp een belangrijke reden voor de aanvragen. Na een oproep van de

## ‘IEDERE MILITAIR KAN BIJ ONS TERECHT,’ BENADRUKT OUD-IGK LUITENANT-GENERAAL B.D. LEX OOSTENDORP, VOORZITTER VAN GMF ÉN FONDS 1815



↑ Martien Uittenbosch van Stichting Ereschuld en Dankbaarheid draagt de taken over aan Lex Oostendorp, voorzitter van Stichting 1815. Foto: ministerie van Defensie

Hoofddirectie Personeel eerder dit jaar om een beroep te doen op de fondsen, steeg het aantal aanvragen. Maar niet elke aanvraag wordt gehonoreerd. Oostendorp: “Ik wil dat onze steun bijdraagt aan een structurele oplossing. Bij zo’n huisuitzetting is het niet de bedoeling dat de betrokkene drie maanden later weer de huur niet heeft betaald.” Voor twee dagen in de week heeft de GMF iemand in dienst om de aanvragen te behandelen en coördinatie te regelen als verschillende fondsen een bijdrage leveren. Oostendorp zou het liefst ook van Defensie een bijdrage zien aan de fondsen. Zo komt het wel eens voor dat een militair wordt gesteund met een renteloze lening en vervolgens de dienst verlaat, zonder vaste woon- of verblijfplaats. “Dan zijn wij dus dat geld kwijt, terwijl we hiermee ook Defensie proberen te steunen. We helpen graag en doen dat ruimhartig, maar het is zonde als we dat over een paar jaar niet meer kunnen, omdat we teveel van dit soort ‘bloopers’ hebben.”

MEER INFO: [WWW.MILITAIREFONDSSEN.NL](http://WWW.MILITAIREFONDSSEN.NL)





Afghanistanveteraan  
Björn Hooijmans kreeg  
steun van Stichting 1815

## 'IK BEN SUPERGOED GEHOLPEN!'

Na een heftige uitzending naar Afghanistan liep het tijdelijk contract van Björn Hooijmans bij de Koninklijke Luchtmacht af. Terug in de burgermaatschappij raakte hij door herbelevingen steeds verder in de problemen. Na therapie en hulp van Stichting 1815 vond hij de weg terug.

**B**jörn Hooijmans (44) had al bij de Landmacht gediend, voordat hij bij de Luchtmacht begon met de opleiding tot bewaker in Woensdrecht. Daarna kwam hij terecht bij het Hoofdkwartier in Den Haag. "Maar dat was niets voor mij, de hele dag stilzitten bij de receptie en af en toe een patrouille door het gebouw. Daar kon ik mijn ei niet kwijt." Hij had een vriend die hondenbegeleider was in Soesterberg, dat leek hem wel wat. "Ik ben een dagje met hem meegelopen en dat beviel goed. Via

mijn adjudant kon ik regelen dat ik de opleiding kon gaan volgen."

### AFGHANISTAN

De opleiding van negen weken was pittig volgens Hooijmans, maar vervolgens was hij tot zijn voldoening hondenbegeleider op Soesterberg. "Je moet het hele veld bewaken, pasjes controleren, maar ook hokken schoonmaken. Er zijn 32 honden op Soesterberg. Het is gewoon heel erg gaaf om met een hond samen te werken." In 2006 werd hij met zijn hond vier maan-

← Björn Hooijmans in zijn tijd als hondenbewaker. Foto: privécollectie Björn Hooijmans

den uitgezonden naar Afghanistan. In Kabul werd hij belast met de bewaking van een munitiecomplex van de NAVO. "We hoorden eigenlijk bij een squadron F-16's die daar waren gestationeerd, die moesten ook worden bewaakt. We mochten gericht schieten als er Afghanen in de buurt kwamen en niet reageerden."

Hij maakte veel mee. "Ik kwam een keer terug van het munitiecomplex toen ik twee Afgaanse jongetjes een terrein met mijnen op zag rennen. Ik heb ze geroepen om terug te keren. Plots een enorme klap! Een enorme ravage, dat staat op mijn netvlies gebrand. Zij hebben het niet overleefd."

### STEUN

Toen zijn BBT-contract was afgelopen, begon hij aan een baan in de beveiliging. Totdat zijn hond ziek en hij werkloos raakte. Hij begon steeds meer te piekeren. "Over dat incident. Je vraagt je af: wat was er gebeurd als ik niet had geroepen? Ik kreeg een schuldgevoel." En hij kreeg herbelevingen. "Een onverwachte knal zette me op scherp. Ik had last van een kort lontje en ben ook drank en drugs gaan gebruiken." In 2009 kwam hij in zorgcentrum De Basis terecht. Na de diagnose PTSS kreeg hij EMDR-therapie in Centrum '45. Ondertussen waren zijn schulden opgelopen. "Ik kon mijn huur niet meer betalen. Je schaamt je kapot en post stopte ik ongeopend weg." Via het maatschappelijk werk van de gemeente kwam het contact met Stichting 1815 tot stand en kreeg hij een gift om de meest acute huurschuld te voldoen. "Zodat ik mijn huis niet kwijtraakte. Maar ik moest ook een financieel bewindvoerder in de hand nemen." Nu bouwt hij zijn leven weer op. Hij doet vrijwilligerswerk voor de Voedselbank, heeft een nieuwe vriendin en een hond. "Lex Oostendorp heeft me erg gesteund. Tegen een generaal kijk je altijd op, maar het is een heel relaxte man. Door zijn fonds ben ik supergoed geholpen!" ■

Marco Gerritsen samen met Lorik.  
Foto: privécollectie  
Marco Gerritsen



Marco Gerritse maakte louterende terugkeerreis naar Kosovo

## 'IK HEB AAN DAT GRAF STAAN HUILEN'

Zonder dat hij het zelf door had, bleek Marco Gerritse behoorlijke verwerkingsproblemen te hebben overgehouden aan zijn uitzending naar Macedonië en Kosovo. Daardoor raakte hij na de overstap naar een burgerbaan steeds verder in de put. Dankzij Stichting 1815 maakte hij een terugkeerreis die zorgde voor een ommekeer.

**M**arco Gerritsen (43) was in 1996 een van de eerste Beroeps Bepaalde Tijd na de dienstplicht. Na de AMO in Ermelo kwam hij via verschillende plaatsingen terecht bij het zwaar transport in Nunspeet. "Begin 1999 kregen we te horen dat we op uitzending gingen. Door vertraging gingen de zware transporten niet door, maar ik ben gebleven in Petrovec, nabij een vliegveld in Macedonië. Ik begeleidde onder meer transporten van verlofgangers en draaide wachtdiensten."

### KOSOVO

Daarbij werkte hij de meeste tijd in Kosovo, waar de sporen van oorlog overal zichtbaar waren. De uitzending maakte veel indruk op hem. "Ik was 21, dan is het een hele ervaring. Met name al het kinderleed dat ik daar ben tegengekomen, is me achteraf lelijk opgebroken. En tussen Kosovaren en Serven was het haat en nijd, daar zag je de gevolgen van." Na de uitzending verliet hij de dienst en ging hij in de beveiliging werken. "Dat ik zelfs geen debriefing heb gehad, is een slechte zaak, want vooraf wordt je wel een hele

periode opgewerkt." Na enige tijd kreeg hij verwerkingsproblemen. "Dat begon met de geboorte van mijn zoontje. Het uitte zich onder meer met het bekende korte lontje." Na een auto-ongeluk waardoor hij thuis kwam te zitten, ontdekte de huisarts dat er meer mis was. Een psycholoog legde vervolgens de relatie met de uitzending en er volgden verschillende behandelingen in het Sinai Centrum. "Er was een vorm van PTSS geconstateerd en daarmee bleef ik sukkelen."

### MASSAMOORD

Zijn oude dienstmaat Chris probeerde hem met enthousiaste verhalen over te halen om mee terug te gaan naar zijn uitzending-gebied. "Hij was al terug geweest en wist van mijn problemen. Hij dacht dat het goed voor mij zou zijn. Ik wilde wel, maar ik zat in de schuldsanering." Toen Gerritsen het met zijn maatschappelijk werkster besprak, raadde zij hem aan om wel te gaan. "Zij wist een fonds, dat hier iets in kon betekenen." Zo kon hij met een gift van Stichting 1815 toch naar Macedonië en Kosovo. "Ik heb er geen moment spijt van gehad. Inwoners van Prizren vertelden dat de vrede voor hen begon vanaf het moment dat wij daar binnenkwamen. Dat beseften we toen niet. Ik schoot daar helemaal vol van."

Nog meer indruk maakte de familie Berisha bij wie Chris hem introduceerde. "Hij had ze leren kennen toen hij lijken moest identificeren. 46 leden van die familie zijn omgekomen toen Serven het café, waar zij verbleven, met handgranaten verwoestten." Gerritsen raakte net als Chris dik bevriend met enkele nabestaanden. Een speciale band bouwde hij op met de 11-jarige kleinzoon Lorik. "Ik was sprakeloos hoe hartelijk ik daar werd ontvangen. We hebben een bloemetje gelegd op het graf van de omgekomen familieleden. Er liggen babyflesjes en kinderschoenen. Ik heb erbij staan huilen en voelde de pijn." Het contact is gebleven en hij gaat zeker terug. Inmiddels is hij bijna uit de schuldsanering. "De kracht die zij hebben om door te gaan, dat heeft me weer met beide benen op de grond gezet." ■





# zorg is onze missie

Compleet & collectief verzekerd.  
Voordelen en onze premies vind je op:  
[zorgzaam.nl](https://www.zorgzaam.nl)

Als (oud) defensiemedewerker wil je (voor je gezin) een zorg verzekeraar die jou begrijpt. Daarom is er Zorgzaam, voor iedereen die dicht bij Defensie staat. Zo zijn we er onder andere voor burgermedewerkers en hun gezin en gezinsleden van militairen. Want zorg is onze missie.



**Zorgzaam.nl**  
zorgverzekering

## GEPLANDE PA-BIJEENKOMSTEN VOORJAAR 2022

Komend voorjaar heeft de AFMP weer regiobijeenkomsten door het hele land gepland voor onze postactieve leden. Gelukkig gingen alle PA-bijeenkomsten het afgelopen najaar ondanks het coronavirus door, maar voor het voorjaar van 2022 is dit natuurlijk nog even afwachten. De uitnodigingen worden circa

6 tot 7 weken voor de bijeenkomsten verstuurd. Dit gebeurt via e-mail als jouw e-mailadres bij ons bekend is of anders per post. Bij de uitnodiging voegen we ook een agenda. Om een PA-bijeenkomst bij te wonen, moet je je vooraf aanmelden. Hoe je dit kunt doen, lees je in de uitnodiging.

PA-GROEP	DATUM	AANVANG	LOCATIE	ADRES	PLAATS
<b>Twente</b>	di 8 maart	14.00u	Sportclub Enschede	Weggelhorstweg 30	Enschede
<b>Assen &amp; Groningen</b>	do 10 maart	10.00u	Buurthuis De Maasstee	Maasstraat 25	Assen
<b>Emmen</b>	do 10 maart	13.30u	Parc Centrum Sandur	Sandurdreef 5	Emmen
<b>Hart van Brabant</b>	vr 11 maart	10.00u	MFA Het Spoor	Schaepmanstraat 36	Tilburg
<b>De Meijerij</b>	vr 11 maart	13.30u	Perron 3	Hoff van Hollantlaan 1	Rosmalen
<b>Rijnmond</b>	di 15 maart	10.00u	Cultureel Centrum Sterrenburg	Dalmeyerplein 10	Dordrecht
<b>Haaglanden</b>	di 15 maart	13.30u	Veteranencafé Heeswijk	Heeswijkstraat 60	Voorburg
<b>Kennemerland</b>	do 17 maart	10.00u	De Boerderij, zaal 2	Lutulistraat 139	Hoofddorp
<b>Noord-Holland-Noord</b>	do 17 maart	14.00u	de MOOC	Spoorstraat 56	Den Helder
<b>Zeeland</b>	vr 18 maart	10.00u	Wijkgebouw de Spinne	Joseph Lunsiaan 7	Goes
<b>Roosendaal &amp; W-Brabant</b>	vr 18 maart	13.30u	Paviljoen Rozenoord	Beukenlaan 14	Bergen op Zoom
<b>Eemland &amp; Doorn</b>	di 22 maart	10.00u	Restaurant De Amershof	Snouckaertlaan 11	Amersfoort
<b>NO-Veluwe</b>	di 22 maart	13.30u	Zalencentrum De Kiekmure	Tesselschadelaan 1	Harderwijk
<b>Apeldoorn &amp; Salland</b>	woe 23 maart	13.30u	Wijkcentrum de Stolp	Violierenplein 101	Apeldoorn
<b>IJsselland</b>	do 24 maart	10.00u	Dorpshuis	Mariënrade 3	Wezep
<b>Zuid-Limburg</b>	vr 25 maart	10.00u	Café d'r Klinge	Pancratiusplein 47	Heerlen
<b>Venlo &amp; Roermond</b>	vr 25 maart	14.00u	Hotel Wilhelmina	Kaldenkerkerweg 1	Venlo
<b>ZO-Veluwe</b>	di 29 maart	13.30u	PMT De Landing	Deelenseweg 28	Schaarsbergen
<b>Friesland</b>	woe 30 maart	10.00u	De Fontein	Goudenregenstraat 77	Leeuwarden
<b>Steenwijk</b>	woe 30 maart	14.00u	Verenigingsgebouw De Klincke	Kerkstraat 16	Steenwijk
<b>Poort van Limburg</b>	vr 1 april	10.00u	Dagopvanglocatie BeekCwartier, ruimte 050	Beekstraat 54	Weert
<b>Brabant Noord-Oost</b>	vr 1 april	14.00u	Gemeenschapshuis de Schakel	Reestraat 49	Volkel
<b>De Kempen</b>	di 5 april	13.30u	Korfbalvereniging DSC	Vijfkampiaan 1/3	Eindhoven
<b>Rijk van Nijmegen</b>	do 7 april	13.30u	Wijkcentrum Dukenburg	Meijhorst 7039	Nijmegen
<b>Utrecht e.o. &amp; 't Gooi</b>	vr 8 april	10.00u	FNV-gebouw	Hertogswetering 159	Utrecht
<b>De Baronie &amp; Rijen</b>	vr 8 april	13.30u	Sociaal Cultureel Centrum 't Kraaienest	Tweeschaar 12	Breda
<b>Veluwe</b>	di 12 april	13.30u	de Velder	Munnikenhof 17	Ede
<b>Seedorf</b>	do 12 mei	11.00u	Gasthof Zur Linde	Wallweg 2	Zeven-Brauel
<b>Blomberg</b>	vr 13 mei	11.00u	Café Bei Heini	Neue Torstrasse 38	Blomberg





**EINDELIJK  
AFMP-BEZOEK VOOR  
NOUT VAN WIJCHEN**

Als sectorhoofd Postactieven van de AFMP kon Paul Engelbertink samen met groepshoofd Twente Dick Maalderink na enig uitstel op 9 november eindelijk een bezoek brengen aan Nout van Wijchen, die 70 jaar lid is van de AFMP. Dit al langer geplande bezoek in het Twentse dorp Losser moest eerder worden uitgesteld, omdat de jubilaris onlangs zwaar ten val is gekomen. Tijdens deze val brak hij zijn heup. Gelukkig kon hij worden geopereerd, maar hij moest daarna een revalidatieproces doorstaan om weer op de been te komen.

Bij het uiteindelijke bezoek zorgde de zoon van Nout van Wijchen voor een gebakje en koffie. Tijdens dit bezoek vertelde de jubilaris dat hij in september 1951 was opgekomen bij de LIMOS. Hierna volgde hij een rijopleiding op de vliegbasis Twenthe. Daar mocht hij blijven en werd hij chauffeur bij de medische dienst op de ambulance.

**FRANKRIJK**

In de periode tot 1958 werd Nout omgeschoold tot administratief medewerker. Dankzij deze omscholing mocht hij in 1958 naar Aircent in Fontainebleau te Frankrijk. Daar mocht hij 'zijn grote hobby' uitoefenen: rondrijden naar allerlei locaties om apparatuur af te leveren. In 1961 keerde hij terug naar de vliegbasis Twenthe waar hij in het kledingmagazijn werkte. Naast zijn werk was Nout ook fanatiek muzikant. Hij was onder meer lid van de Twente bloazers en speelde de althoorn en de bas. Zijn zoon typeert zijn vader als 'de bas'. "Een bas staat altijd op de achtergrond, je mist hem pas op het moment dat je de bas niet meer hoort. Dat is mijn vader."

**KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING**

Medio jaren 70 ging Nout naar het OpleidingsCentrum Militaire Administratie (OCMA) om daar een administratieve opleiding te volgen en is hij bij de P-dienst komen te werken. Vervolgens is hij in 1981 voor 3 jaar naar het Commando Tactische Luchtmacht (CTL) gegaan. Hierbij kreeg hij de garantie dat hij 3 jaar later weer terug mocht naar Twente. In zijn laatste dienstjaren was hij actief bij de afdeling personeelszorg en begeleiding. Tussen neus en lippen door vertelde de jubilaris tijdens het bezoek nog dat hij een Koninklijke onderscheiding heeft mogen ontvangen. Op 1 april 1987 ging hij met functioneel leeftijdsontslag. Daarna werkte hij bijna 12 jaar als taxichauffeur. Hij is zijn loopbaan gestart en beëindigd als chauffeur, zijn grote hobby!

Paul en Dick zullen het bezoek aan Nout van Wijchen niet snel vergeten.

**RECTIFICATIE: ONJUISTE  
OVERLIJDENSDATA**

In de vorige uitgave van OpLinie zijn door een administratieve fout onjuiste overlijdensdata gepubliceerd bij de leden, die ons in de hieraan voorafgaande periode ontvielen. Hun officiële overlijdensdata werden verward met de data waarop wij als bond hun overlijden in onze administratie vastlegden. Omdat wij natuurlijk recht willen doen aan deze overleden leden en de hierdoor ontstane pijn bij de nabestaanden graag willen wegnemen, publiceren we in deze uitgave opnieuw hun namen met nu de correcte overlijdensdata. Namens de redactie van OpLinie bieden wij onze oprechte excuses aan voor de storende fout in de voorgaande editie.

Op 3 maart 2021 overleed **Dennis de Roever** uit Almere  
Op 28 juli 2021 overleed de heer **W.A. van Kooten** uit Ede

Op 15 april 2021 overleed **Jim Greiner** uit Apeldoorn  
Op 20 maart 2021 overleed **Ton Martijn** uit Goes

Op 25 maart 2021 overleed de heer **D. van Zandwijk** uit Franeker  
Op 31 juli 2021 overleed **Hans Bunck** uit Voorst

Op 12 maart 2021 overleed de heer **R.J.L. Seedorf** uit Hengelo (OV)  
Op 14 juli 2021 overleed **Hennie Struijk** uit Eindhoven  
Op 30 juli 2021 overleed **Jouke Kurpershoek** uit Deventer

Op 23 mei 2021 overleed de heer **M.A. Driedonks** uit Bakel  
Op 27 december 2020 overleed **Theo van Heukelom** uit Den Helder

Op 12 mei 2021 overleed **Emile Kempees** uit Alkmaar  
Op 26 juni 2021 overleed de heer **H.A.B. Venmans** uit Heerde

Op 28 april 2021 overleed **Leo van der Kooij** uit Franeker  
Op 7 juli 2021 overleed **Walter Hartman** uit Rijswijk (Z-H)

Op 24 juli 2021 overleed de heer **H.J. de Rijk** uit Leeuwarden  
Op 14 augustus 2021 overleed **Peter Menting** uit Nunspeet

Op 23 maart 2021 overleed **Josef Korver** uit Brunssum  
Op 31 juli 2021 overleed de heer **H. Crawford** uit Wageningen

Op 21 mei 2021 overleed de heer **W.M. van der Gronden** uit Apeldoorn



## OVERLEDEN LEDEN

In 2021 publiceren wij in OpLinie, uiteraard met toestemming van de nabestaanden, de namen van de AFMP-leden die ons in de afgelopen periode zijn ontvallen.

**Will van den Boom** uit Geldrop overleed op 13 maart 2021

De heer **H.L. Dellebarre** uit Groesbeek overleed op 14 april 2021

**Anton van Gastel** uit Weeze overleed op 23 augustus 2021

Mevrouw **Hoekstra-Usi** uit Heilo overleed op 1 juli 2021

De heer **J. ten Hoeve** uit Heerenveen overleed op 21 oktober 2021

**Wim Jilleba** uit Dordrecht overleed op 30 augustus 2021

**Nico van de Laarschot** uit Weert overleed op 21 augustus 2021

**Bernardus Pluijm** uit Alphen aan den Rijn overleed op 9 september 2021

**John Scheepers** uit Veldhoven overleed op 22 maart 2021

De heer **A.G. Tammenga** uit Oldenzaal overleed op 9 augustus 2021

**Peter Visser** uit Ede overleed op 11 september 2021

## ONZE JUBILARISSEN

Sinds dit jaar zetten we in elke uitgave van OpLinie, met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkenen, de leden in de schijnwerpers die 50, 60 of zelfs 70 jaar lid zijn van de AFMP. Dit om te onderstrepen hoe dankbaar wij zijn voor hun jarenlange trouw aan onze bond. Van harte gefeliciteerd met jullie jubilea!

### 50 JAAR LID

**Jacobus Beelo**  
plaats Zwolle  
datum jubileum 1 nov '21

**De heer. J.M.W. Boon**  
plaats Soest  
datum jubileum 1 nov '21

**Dirk Bunschoten**  
plaats Emmen  
datum jubileum 1 nov '21

**Hennie Don**  
plaats Leeuwarden  
datum jubileum 1 sept '21

**John Faessen**  
plaats Nederweert  
datum jubileum 1 feb '21

**Peer Gresel**  
plaats 's-Hertogenbosch  
datum jubileum 1 nov '21

**Ton Jissink**  
plaats Haaksbergen  
datum jubileum 1 nov '21

**Jan Klootwijk**  
plaats Landgraaf  
datum jubileum 1 nov '21

**Roelf Laning**  
plaats Amersfoort  
datum jubileum 1 nov '21

**Ad Machielsen**  
plaats Oldenzaal  
datum jubileum 1 nov '21

**Jan Marinus**  
plaats Deurne  
datum jubileum 1 nov '21

**Henk ter Maten**  
plaats Raalte  
datum jubileum 1 okt '21

**André Penders**  
plaats Nijmegen  
datum jubileum 1 nov '21

**De heer W.F.H. Puyt**  
plaats Chania – Kreta  
datum jubileum 1 sept '21

**Nic Roof**  
plaats Amersfoort  
datum jubileum 1 nov '21

**Eric Ternatus**  
plaats Valkenswaard  
datum jubileum 1 okt '21

**Albert van der Veen**  
plaats Bedburg-Hau  
datum jubileum 1 nov '21

**Wim Vermeer**  
plaats Arnhem  
datum jubileum 1 nov '21

**Fred Versteeg**  
plaats Gouda  
datum jubileum 1 nov '21

**Theo Vonk**  
plaats Selsingen  
datum jubileum 1 nov '21

**Taco Walaardt Sacre van Lummel**  
plaats Duiven  
datum jubileum 1 nov '21

**De heer A. Zonnenberg**  
plaats Den Helder  
datum jubileum 1 okt '21

### 60 JAAR LID

**De heer L.F. de Bruijn**  
plaats Deventer  
datum jubileum 1 nov '21

**De heer J.E.C. Goffau**  
plaats Enschede  
datum jubileum 1 okt '21

**Ad Hermse**  
plaats Son en Breugel  
datum jubileum 1 nov '21

**De heer W. Mulder**  
plaats Enschede  
datum jubileum 1 okt '21

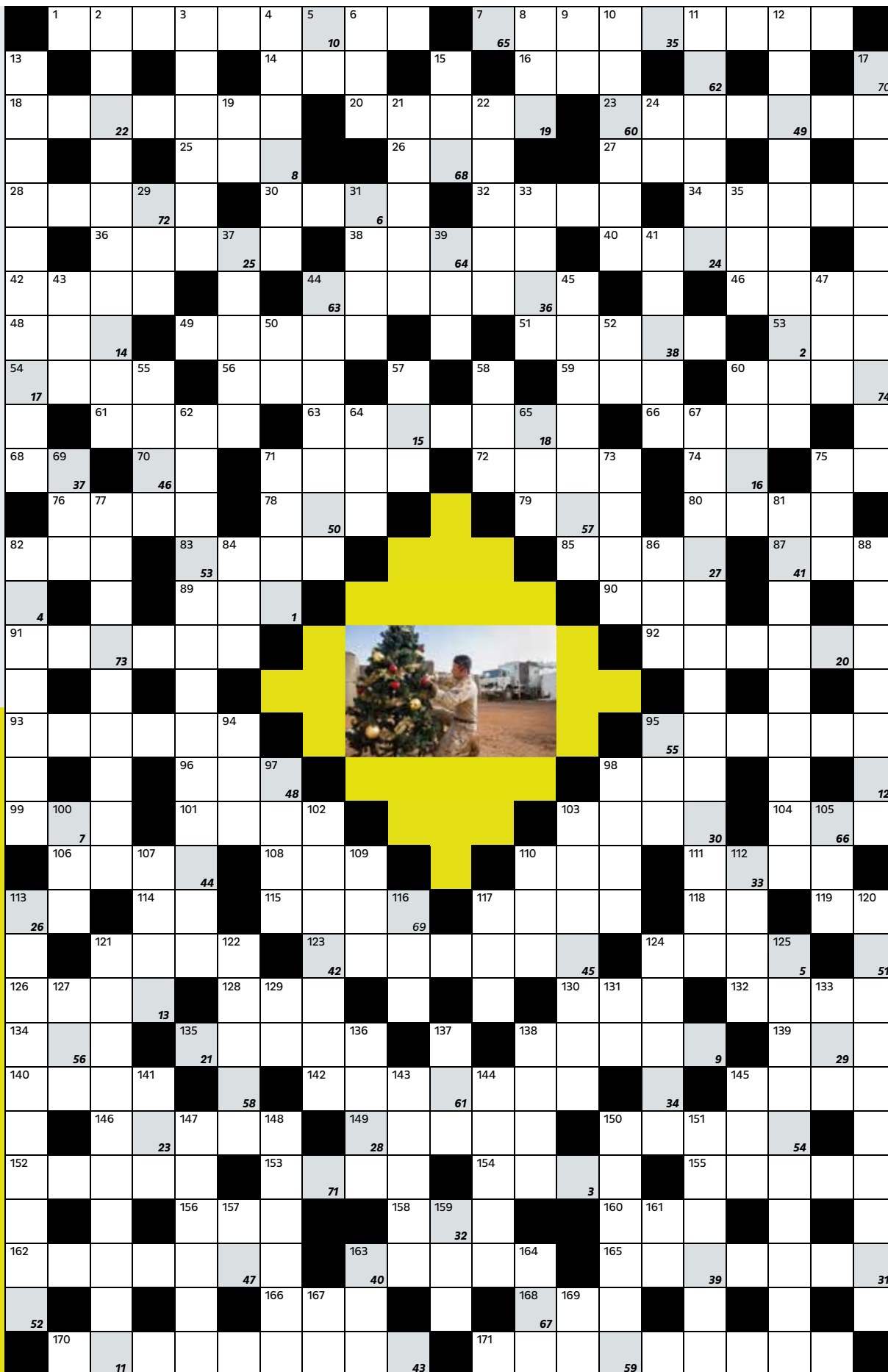
**Jan Peters**  
plaats Venlo  
datum jubileum 1 nov '21

**De heer J.P. Schouten**  
plaats Nijmegen  
datum jubileum 1 nov '21

**Rob Verschuur**  
plaats Hoogerheide  
datum jubileum okt '21

**Rien Verwoerd**  
plaats Uden  
datum jubileum 1 okt '21

**Henk Willems**  
plaats Uden  
datum jubileum 1 okt '21



## BON-CADEAU

Stuur jouw oplossing van de puzzel **vóór donderdag 10 maart 2022** naar: Redactie Oplinie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht, of stuur een e-mail naar: [puzzel@afmp.nl](mailto:puzzel@afmp.nl) Vergeet niet jouw adres te vermelden, want onder de juiste inzendingen verloten wij een Boncadeau t.w.v. 25 euro! Uit de goede oplossingen van de puzzel uit het vorige nummer kwam **Hans Lamers uit Nieuw Bergen** naar voren als winnaar.

# KRUISWOORDPUZZEL

## HORIZONTAAL

1. Langdurig onopvallend volgen **7.** Landverhuizing **14.** Afrikaanse rivier **16.** Romeinse groet **18.** Past na *bloed* en voor *val* **20.** ... *the Cat*, tekenfilmpersonage **23.** Voedselreserve voor planten **25.** Voldoende **26.** ... *Zeppelin*, Engelse rockband **27.** ... *schaffen das*, slagzin van Angela Merkel **28.** Reeks, serie **30.** Computeronderdeel **32.** Dier zoals *Willy* uit *Free Willy* **34.** Immer **36.** Schoon **38.** Grote uil **40.** Keukenapparaat **42.** Past voor en na *lijk* **44.** De vloer schoonmaken **46.** ...: *Warrior Princess*, Amerikaanse televisieserie **48.** Turkse titel **49.** Geboortestad van Christoffel Columbus **51.** Gelaatskleur **53.** Broodsoort **54.** ... *Keizer*, staatssecretaris in kabinet-Rutte III **56.** Scheepskabel **59.** Muisarm **60.** Stoere vent **61.** Past na *druiven* en voor *tomaat* **63.** Zompig **66.** *Harnas van ...*, album van Maaïke Ouboter **68.** *Do-...-Mi*, liedje uit *The Sound of Music* **70.** ... *the Air Tonight*, nummer van Phil Collins **71.** ... *M for Murder*, film van Alfred Hitchcock **72.** *Knolraap en lof, schorseneren en ...*, nummer van Drs. P **74.** ... *Flaco*, bijnaam van Johan Cruijff **75.** ... *staat een paard in de gang*, nummer van André van Duin **76.** Grote plaats **78.** Eenkleurig **79.** ... *Markus*, Nederlandse kunstschilderes **80.** *Grijpstra en De ...*, Nederlandse tv-serie **82.** Plaats in Noord-Gelderland **83.** Heel leuk, schitterend **85.** Aansprektitel van een vorst **87.** Past na *pis* en voor *vis* **89.** ... *Koolhaas*, Nederlandse architect **90.** ... *Elton John*, Britse popmuzikant **91.** Schermterm **92.** Wijnlokaal **93.** Fiasco, blamage **95.** Opgewonden, opgezweept **96.** *Je was een beetje ...*, uitspraak van Máxima Zorreguieta **98.** Klein café **99.** ... *María*, koffielikeur **101.** Voormalige supermarktketen **103.** ... *Lynn*, Britse zangeres **104.** Past na *vol* en voor *voer* **106.** Nederlands koloniaal leger **108.** *'t Was aan de Costa ... Sol*, nummer van de Zangeres Zonder Naam **110.** ... *Gynt*, Noorse legendarische volksheld **111.** Hondje uit *The Wizard of Oz* **113.** ... *zullen doorgaan*, nummer van Ramses Shaffy **114.** ... *blond*, nummer van Veldhuis & Kemper **115.** Loven **117.** Kledingstuk **118.** Voormalige discotheek in Amsterdam **119.** Past na *man* en voor *mens* **121.** *50 ...*, Amerikaanse rapper **123.** Vreugde **124.** De verschrikkelijke sneeuwman **126.** Venster **128.** ... *Ventura: Pet Detective*, film met Jim Carrey **130.** ... *Valk*, Nederlandse zangeres **132.** ... *Upon a Time in Hollywood*, film van Quentin Tarantino **134.** Huisdier **135.** Zeer, uiterst **138.** Behaarde dierenhuid **139.** Enthousiaste bewonderaar **140.** Vulgair, laag-bij-de-gronds **142.** Slecht geïsoleerd m.b.t. geluid **145.** *Big ...*, Amerikaanse gele tegenhanger van Pino **146.** Egyptische woestijn en schiereiland **149.** Commando, bevel **150.** Projectiel **152.** Aandoening van de luchtwegen **153.** *Maggie Mac...*, Nederlandse zangeres **154.** ... *Driver*, film met Robert de Niro **155.** Bijeenkomst van de Europese Raad **156.** *Nathan ...*, novelle van Adriaan van Dis **158.** ... *Jinek*, Nederlandse presentatrice **160.** Kloosterzuster **162.** *Leon ...*, Russische revolutionair **163.** Plasvocht **165.** Roodhuid, native ameri-

can **166.** Past voor *waarde* en *vol* **168.** ... *liever de lucht in*, uitspraak van Jan van Speijk **170.** Opeenvolging **171.** Beroemdheid

## VERTICAAL

**2.** Bevelvoerder **3.** Stomdronken **4.** Gespecialiseerde VN-organisatie **5.** *27 horizontaal* in het Nederlands **6.** *2 x 25 horizontaal* – **18.** *Mad ...*, film met Mel Gibson **9.** *6 verticaal* – VII **10.** Blabla **11.** Miltvuur **12.** Op het allerlaatste moment (2,8) **13.** Rondtrekkende koopman **15.** ... *de la Cité*, Parijs eiland **17.** Gewiekst type, gluiperd **19.** *Louis ... Funès*, Franse acteur **21.** Langspeelplaat **22.** Afgod **24.** Past na *paas*, voor *land* en tussen die twee **29.** *Bruce ...*, Amerikaanse acteur **31.** Staat ten zuiden van Minnesota **33.** Kier **35.** ... *Luthor*, aartsvijand van Superman **37.** Proef, test **39.** Modieus, blits **41.** Teder, warm **43.** *Prosper ...*, oprichter van het Oud-Strijders Legioen **44.** Achtergrondinformatie, uitleg **45.** *Ergens ben ik ...*, nummer van Het Goede Doel **47.** *Anaïs ...*, Franse schrijfster van erotica **50.** Momenteel **52.** *Alles ... liefde*, film met Carice van Houten **55.** Operatantenjacht van Omroep MAX **57.** Past na *regen* en voor *wind* **58.** Ging op in Groen-Links **60.** Indonesisch eiland **62.** Negotiëren **64.** Italiaanse publieke omroep **65.** Iers Republikeins Leger **67.** Optreden van de krijgsmacht **69.** Ratelpopulier **71.** *Hilbert van der ...*, Nederlandse schaatser **73.** Egyptische godin **75.** ... *Vulgaris*, album van Queens of the Stone Age **77.** Rechtsomkeert maken **81.** Zwart materiaal van bepaalde tropische bomen **82.** Aftreksel **84.** Ontkenning **86.** Gebogen been **88.** Viertal **94.** ... *Save the Queen*, nummer van Sex Pistols **95.** Videoscheidsrechter **97.** ... *in Japan*, livealbum van Deep Purple **98.** *Marjan ...*, Nederlandse schrijfster **100.** ... & *Tina Turner*, Amerikaans muziekduo **102.** Taveerne **103.** Pact, conventie **105.** Past na *bast* en *pens* **107.** Punt van een lijst **109.** Mep, klap **110.** Gevel **112.** ... *Frank*, vader van Anne **113.** Atelier **116.** Bittere afgunst **117.** ... *Bussemaker*, minister in kabinet Rutte-II **120.** In een vergadering te behandelen onderwerp **121.** Grote ramp **122.** Rioslip **124.** ...! *Inc.*, voormalig Amerikaans internetbedrijf **125.** Mol **127.** Past voor *moes* en *smeer* **129.** ... *Adriaanse*, Nederlandse voetbaltrainer **131.** Drukbezochte ziekenhuisafdeling **133.** *Indy... Series*, Amerikaanse autoraces **136.** ... *Top 30*, hitparade van 3FM **137.** ... *Rensenbrink*, Nederlandse voetballer en paalraker **138.** *Viva la ...*, nummer van Coldplay **141.** ... *Krul*, Nederlandse voetbalkeeper **143.** Opkoper van gestolen goed **144.** Spaans riet **145.** Moe, zat **147.** *Huis Oranje-...*, uit Duitsland afkomstig adelsgeslacht **148.** Als **150.** Koortswerend middel **151.** Sociaal-culturele uitdrukking van sekse **157.** ... *vertrek*, tv-programma **159.** Waterdier **161.** ... *the Edge*, album van The Babys **163.** ... *Rosenthal*, minister in kabinet-Rutte I **164.** ... *Staal*, Groningse zanger **167.** *Urbi ... orbi*, uitspraak van de paus **169.** Past na *opa* en voor *oud*

OPLOSSING	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	!			

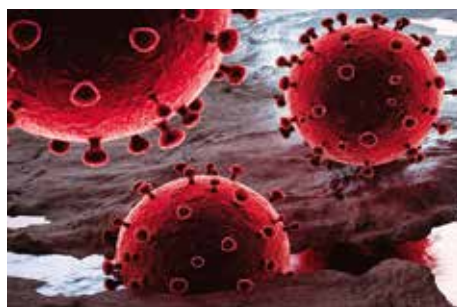


# DEFENSIE IN DE MEDIA

De AFMP volgt nauwlettend het belangrijkste defensienieuws in de (inter-)nationale media. Nieuws waarbij het ministerie van Defensie vaak een prominente rol speelt en onze bond als 'luis in de pels' namens jou als lid regelmatig aan het woord komt. Sinds vorig jaar bieden we je in elke uitgave van OpLinie onder de titel 'Defensie in de media' een bloemlezing van relevante ontwikkelingen binnen jouw werkveld in de afgelopen tijd.

## DEFENSIE WIL MILITAIRES PREVENTIEF TESTEN OP DRUGSGEBRUIK

→ De demissionair minister van Defensie laat op **5 november** weten dat hij militairen preventief wil laten testen op drugsgebruik. „Dat is belangrijk, omdat militairen altijd kunnen worden ingezet en dan onder vaak moeilijke omstandigheden risicovolle werkzaamheden verrichten”, zegt Kamp na een artikel hierover in De Telegraaf. Defensie gaat binnenkort periodiek testen op drugsgebruik. Wettelijk kan dat al, maar er is nog een maatregel voor nodig die de bestaande regels verder uitwerkt. Defensie weet nog niet precies wanneer het preventieve testen in de praktijk wordt gebracht. AFMP-voorzitter Ton van den Berg benadrukt dat hij de gesprekken hierover “met open vizier tegemoet zal tevreden”. “Wel vind ik het belangrijk dat er niet vanuit wordt gegaan dat iedere militair een drugsgebruiker is. Het zou een verkeerd signaal richting militairen geven als bij voorbaat wordt gezegd dat ze drugsgebruikers zijn en dat daarom gaat worden getest.” De andere kant van de medaille is volgens Ton dat mensen die met wapens, bommen en granaten werken natuurlijk geen drugs mogen gebruiken. „Dit vanwege de veiligheid van het personeel en de operatie. Dat staat bij Defensie bovenaan. Ik praat dus graag met Defensie over het proces en de waarborgen.”



## BONUS VOOR ZORGMEDEWERKERS DEFENSIE

→ Op **26 oktober** wordt bekendgemaakt dat bijna 1.000 Defensiemedewerkers een zorgbonus van € 384,71 netto ontvangen. Degenen die zich tussen 1 oktober 2020 en 15 juni 2021 inspanden in de strijd tegen het coronavirus kunnen op deze bonus rekenen. Hiertoe behoren niet alleen zorgprofessionals, maar ook militairen die ondersteuning boden bij vaccinatielocaties en teststraten.

## SCANIA GRYPHUS-COMBI WEER OP DE OPENBARE WEG

→ Militaire eenheden mogen weer de Nederlandse openbare weg op met de Scania Gryphus High Operational in combinatie met de ISO-standaard-8-voet container, zo wordt bekendgemaakt op **13 oktober**. Er is een ontheffing verstrekt voor de combina-

## MILITAIRES HELPEN BIJ INRICHTING PAVILJOENS

→ Ongeveer 20 militairen van de Landmacht helpen op **15 en 16 oktober 2021** bij het inrichten van paviljoens in Almere, waar circa 450 asielzoekers later onderdak kunnen vinden. De militairen dragen hun steentje bij op verzoek van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Zij zetten de paviljoens niet zelf op, maar bieden samen met medewerkers van het Rode Kruis ondersteuning bij de inrichting hiervan. Zij leggen bijvoorbeeld vlonders. Defensie draagt op dat moment al op diverse manieren bij aan de opvang van Afghaanse vluchtelingen en andere asielzoekers. Zo is er opvang in Heumensoord en op defensielocaties in Amsterdam, Harskamp, Zeist en Zoutkamp.

tie, die officieel enkele centimeters te hoog is. Chauffeurs moeten wel op de digitale ontheffingskaart van de Rijksdienst van het Wegverkeer controleren of de route is vrijgegeven. Ook moeten zij checken of er onderweg bijzonderheden, zoals werkzaamheden, zijn.





**Namens het team van  
DFD wensen we u  
fijne feestdagen.**

#### **SCHADE**

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstel van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

#### **GEZIN**

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinssituatie daarom altijd door.

#### **WONEN**

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

#### **UITZENDING**

De DFD ongevallen- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

#### **UIT DIENST**

Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

# **Veranderingen in 2022?** Contact ook dan weer DFD

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD. Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het verstandig om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.





## SECTORHOOFDEN



### **LANDMACHT**

**Elze Mulder**

06 – 53 51 00 73

emulder@afmp.nl



### **MARINE EN BURGERPERSONEEL**

**Arjen Rozendal**

06 – 23 89 55 07

arozendal@afmp.nl



### **LUCHTMACHT, DMO**

**Ron Segers**

06 – 53 52 60 83

rsegers@afmp.nl



### **POSTACTIEVEN**

**Paul Engelbertink**

06 – 12 90 57 48

pengelbertink@afmp.nl

## CONTACT

### **ALGEMENE ADRESGEGEVENS**

#### **bezoekadres**

Hertogswetering 159  
3543 AS Utrecht

#### **postadres**

Postbus 9124  
3506 GC Utrecht  
085 – 89 00 470  
fax 085 – 89 00 411

info@afmp.nl

www.afmp.nl

NL72 INGB 0001 9330 98

geopend op maandag t/m vrijdag van  
8.30 tot 17.00 u

### **AFDELING INDIVIDUELE BELANGENBEHARTIGING (IB)**

085 – 89 00 430

fax 085 – 89 00 431

ibb@afmp.nl

### **LEDENADMINISTRATIE**

085 – 89 00 410

la@afmp.nl

### **OPZEGGEN LIDMAATSCHAP**

Er kan een moment komen dat u uw AFMP-lidmaatschap op moet zeggen, bijvoorbeeld omdat u een baan buiten Defensie heeft aanvaard. Houdt u dan rekening met de opzegtermijn van twee volle kalendermaanden. Voorbeeld: u zegt 15 januari op, het lidmaatschap wordt dan beëindigd per 1 april. U kunt opzeggen door middel van een brief aan: AFMP/FNV t.a.v. Ledenadministratie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; of een mail naar: la@afmp.nl

### **WILT U IETS DOORGEVEN?**

Een adreswijziging, ambtsjubilea, leeftijdonslag, opname in ziekenhuis of een uitzending. Of heeft u vragen over het lidmaatschap, ledenbenefits of verzekeringen? Dit kunt u doorgeven via onze website [www.afmp.nl](http://www.afmp.nl) of zenden aan: AFMP/FNV t.a.v. Ledenadministratie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht



## COLOFON

**Uitgave van FNV Veiligheid onder  
verantwoordelijkheid van de Algemene  
Federatie van Militair Personeel**

Aangesloten bij:

- Algemene Centrale van Overheidspersoneel (ACOP)
- Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV)
- EUROMIL (Europese organisatie van militaire belangenverenigingen)

### REDACTIE

Denise van den Berg, Ton van den Berg,  
Bart Manders, René Schilperoord

### REDACTIEADRES

Postbus 9124  
3506 GC Utrecht  
085 - 89 00 461  
redactie@afmp.nl

### ONTWERP & VORMGEVING

MW | studio voor grafisch ontwerp

De inhoud van OpLinie valt onder de verantwoordelijkheid van het AFMP/FNV Algemeen Bestuur, behoudens artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag

worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

### OPLAGE

17.500

### INTERNET

www.afmp.nl

### EMAIL

info@afmp.nl

### DRUK

Senefelder Misset

### SLUITINGSDATUM KOPIJ

Oplinie 1 sluit op 10 maart en verschijnt op 26 maart 2022.

# Uw hypotheek, onze zorg!

DFD is ruim 25 jaar dé specialist op het gebied van verzekeringen en onafhankelijk hypotheekadvies voor (ex-)militairen en hun gezinsleden. U wilt verhuizen of droomt van een eigen huis. Wordt het kopen of past huren beter bij u? Wat zijn uw mogelijkheden? Of u nu voor het eerst een woning koopt, verbouwt, of u verhuist naar een nieuwe woning. DFD biedt u het beste advies en de hypotheek die bij u past. Wenst u advies of bent u geïnteresseerd? Neem dan contact op voor meer informatie.

### DFD biedt u zorgeloos woongenot en voordeel door:

- ✓ Expertise en zorg;
- ✓ Ook hypotheek voor militairen met een FPS fase-1 en -2 contract;
- ✓ Echt onafhankelijk en persoonlijk advies door de DFD-regioadviseur;
- ✓ Duidelijkheid en transparantie, u weet hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Maximale zekerheid, ook voor de toekomst;
- ✓ De optimale hypotheek met de scherpste tarieven.



## PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTING MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten en diensten. Naast de jaarvoordelen waar je heel het jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist!

### TIJDELIJK VOORDEEL

Maandelijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

#### 25% EXTRA KORTING OP RADIATORVENTILATOREN

Als FNV-lid ontvang je bij SpeedComfort bovenop de reguliere korting nu 25% extra korting op slimme radiatorventilatoren. De SpeedComfort helpt je niet alleen bij het verhogen van comfort in huis, het helpt ook bij het realiseren van kostenbesparing. Je kamer is in de helft van de tijd al op temperatuur. Al meer dan 330.000 huishoudens gingen je voor.

Dit voordeel is geldig t/m 28 februari 2022  
Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl



## 25% EXTRA KORTING



#### 30% KORTING OP BEZOEKJE MADURODAM

Kom deze winter naar familiepark Madurodam en beleef samen het mooiste van Nederland. Bewonder de prachtige gebouwen, ontdek de interactieve miniatures en vlieg mee in de nieuwe spectaculaire attractie The Flying Dutchman. Tijdens de kerst is het park met duizenden lichtjes verlicht. Zo zag je Madurodam nooit. Als FNV-lid boek je entreetickets met 30% korting én ontvang je gratis koffie of thee en gebak.

Dit voordeel is geldig t/m 28 februari 2022  
Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl



## 30% KORTING



madurodam

#### MET 25% KORTING NAAR 'DAGBOEK VAN EEN HERDERSHOND'

'Dagboek van een Herdershond' was van 1978 tot en met 1980 te zien bij de KRO en komt nu op spectaculaire wijze weer tot leven. De spektakelmusical is in mei en juni 2022 exclusief te zien in MECC Maastricht. De fantastische cast, met o.m. Angela Schijf, Joes Brauers, Suzan Seegers en Anne-Mieke Ruyten, neemt je mee terug in de tijd. Boek nu je tickets met korting!

Dit voordeel is geldig t/m 28 februari 2022  
Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl



## 25% KORTING



### JAARVOORDEEL

#### € 100,- KORTING OP INSTALLATIE VAN ZONNEPANELEN

Besparen op je energierekening en je huis verduurzamen? Start dan met het opwekken van je eigen groene stroom met zonnepanelen. Greenchoice heeft nu een speciale aanbieding voor FNV-leden; een korting van € 100,- op je zonnepanelen installatie en gratis BTW-service ter waarde van € 119,-. Goed voor het milieu en je portemonnee.

Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl



## KORTING OP ZONNE- PANELEN



## JAARVOORDEEL

### GOEDE GELDOORNEMENS? NIBUD KASBOEK MET KORTING

Heb jij goede geldvoornemens? Zoals meer inzicht in je geldzaken? Uit ervaring weet het Nibud dat het bijhouden van een kasboek ervoor zorgt dat mensen minder gaan uitgeven. Als FNV-lid krijg je bovendien 15% korting op het kasboek! Bestel nu jouw Nibud Kasboek via [winkel.nibud.nl/kasboek](http://winkel.nibud.nl/kasboek)

[Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl](#)



# 15% KORTING



### 12,5% KORTING BIJ DEONLINEDROGIST.NL

Vitamines, supplementen, verzorgingsproducten of andere drogisterij-artikelen nodig? DeOnlineDrogist.nl heeft het. Je vindt er duizenden artikelen voor jong en oud. Als FNV-lid krijg je 12,5% korting (uitgezonderd aanbiedingen, geneesmiddelen en zuigelingenvoeding). Je bestelling wordt gratis bezorgd vanaf € 20,-. Voor advies kan je altijd contact opnemen met de gediplomeerde drogisten!

[Kijk voor de kortingscode op \[deonlinedrogist.nl/fnv-ledenvoordeel\]\(http://deonlinedrogist.nl/fnv-ledenvoordeel\)](#)



# 12,5% KORTING



### 10% EXTRA KORTING BIJ PLUTOSPORT

Een warme winterjas mag natuurlijk niet ontbreken in jouw garderobe! Veel winterjassen bij Plutosport zijn winddicht en waterafstotend, waardoor jij het zeker niet koud zult krijgen in de koudste tijd van het jaar. Kies jij voor een leuke parka of past een gewatteerde puffercoat jou beter? Neem een kijkje in de brede collectie van Plutosport en vind dé perfecte winterjas voor jou!

[Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl](#)



# 10% EXTRA KORTING

**PLUTO  
SPORT.NL**

### 12% KORTING OP ALLE THUISCURSUSSEN

Wil jij ook iets nieuws leren? NHA biedt de voordeligste thuiscursussen uit 500 cursussen zoals Boekhouden, Management, Webdesigner, Nagelstyling, Kindercoach, Gewichtconsulent, Spaans, Fotografie, Thuiskeeper en nog veel meer! Starten kan elke dag van het jaar en met behulp van de privé docent stem jij je eigen studietempo af.

[Vraag een gratis \(digitale\) studiegids aan of schrijf je direct in, bel 077 306 7000 of ga naar \[nha.nl/fnv\]\(http://nha.nl/fnv\)](#)



# 12% EXTRA KORTING

**nha**

Onze jaarpartners:



MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

Kijk op de website voor de speciale maandaanbiedingen!



## LID IN BEELD

Arjan Roos is adviseur Veiligheid en Omgeving bij DOSCO. Daarnaast is hij sinds kort secretaris van een groot huisvestings-project binnen Defensie.

### SINDS WANNEER BEN JE ADVISEUR VEILIGHEID EN OMGEVING?

Vanaf 1 maart 2015 houd ik me als adviseur Veiligheid en Omgeving bezig met vergunningen en met risico- en compliance management. Zo geef ik adviezen over omgevingsvergunningen op het gebied van brandveiligheid, milieu en water, zoals voor drink- en zwemwater. Samen met het Rijksvastgoedbedrijf wordt in kaart gebracht of Defensie voldoet aan wet- en regelgeving, die is gericht op het waarborgen van een gezonde en veilige leefomgeving voor defensiepersoneel. Daarnaast ben ik secretaris van een interdepartementaal huisvestingsproject namens Defensie. Mijn jobs als adviseur en secretaris kan ik goed managen.

### WANNEER EN WAAROM WERD JE AFMP-LID?

Nadat ik eerder lid was van een andere defensiebond, sloot ik me op 1 december 2017 aan bij de AFMP. Ik vertrok bij die andere bond, omdat hun negatieve berichtgeving over belangrijke ontwikkelingen bij Defensie me begon tegen te staan. Zij suggereerde dat er helemaal niets goed ging bij Defensie, terwijl er ook veel goed gaat en het belangrijk is om te beseffen dat we met zijn allen Defensie vormen. De AFMP laat wél een constructief geluid horen en heeft oog voor het individu. De bond is tegelijkertijd prima in staat om stevig het debat aan te gaan met de landelijke politiek die voor de financiering moet zorgen.

### HEB JE OOI ONZE HULP NODIG GEHAD?

Nee, gelukkig heb ik nog nooit een conflict met mijn werkgever gehad, waarvoor ik bij jullie moest aankloppen. Het is echter geruststellend om lid te zijn van een bond, die altijd denkt in jouw individuele belang en er voor je is op het moment dat er echt iets is.

### WAAROM Zouden andere militairen en burgers zich volgens jou ook bij ons moeten aansluiten?

De AFMP behartigt jóúw belangen op het gebied van werk en inkomen. Als lid wordt je bovendien nauw betrokken bij de uitkomsten van arbeidsvoorwaardenonderhandelingen. Over deze vaak best ingewikkelde uitkomsten krijg je de nodige duiding, waardoor je meer inzicht krijgt in belangrijke zaken. Als betalend lid zorg je er bovendien voor dat de bond voldoende middelen en gekwalificeerde medewerkers blijft houden om jouw belangen te kunnen vertegenwoordigen. ■



**'DE AFMP  
HEEFT OOG  
VOOR HET  
INDIVIDU'**

graag schrappen: